

Jaarverslag
2016-2017

Inhoud

		Pagina
1	Algemene beschrijving van het werkjaar 2016-2017	4
1.1	Noden Trends Uitdagingen	4
1.2	Belangrijke gebeurtenissen	6
1.3	Evolutie doelgroep Vlaanderen	7
1.4	Samenwerking RTC's	8
1.5	Toekomstvisie 2020-2025	8
2	Platformfunctie	9
2.1	Platform als community's	9
2.2	Lokale samenwerking	9
2.3	Acties	10
	– Events	11
	– Overleg & dialoog	16
	– Lokale actienetwerken	18
	– STEM-gerelateerde acties	20
	– POP-UP	23
	– Werkplekieren	25
	– PR & communicatie	26
3	Projectresultaten	27
3.1	VDAB 10-dagen	28
3.2	Provinciegrensoverschrijdende werking	28
3.3	Duurzaamheid in de bouwsector	29
3.4	Mobiel pakket bekistingsmateriaal	30
3.5	Mobiel project veilig werken op hoogte	30
3.6	Graafmachines	31
3.7	Trekkerhydraulica	31
3.8	Agromachinepark	32
3.9	Mobiele koffers	32
3.10	Aanbod automatisering	33
3.11	Kunststoffentechnologie	34
3.12	Praktisch omgaan met machineveiligheid	35
3.13	Veilig werken op een rolsteiger	36
3.14	Duurzaam energiebeheer	37
3.15	Aanbod onderhoudstechnieken	38
3.16	Mobiel pakket kookmateriaal	41
3.17	Operational excellence	41
3.18	Aanbod auto	42
3.19	Bereik	44
4	Financieel verslag	45
5	Samenstelling raad van bestuur	49
6	Partnermuur	50

Voorwoord

In voorliggend jaarverslag blikken we terug op het schooljaar 2016-2017. Naast een algemene beschrijving van het werkjaar, kan u er de realisaties vanuit de RTC-platformopdracht terugvinden gevolgd door de resultaten op projectniveau. Op het einde van dit document vindt u, naast een samenvatting van het financieel verslag, een overzicht van de bestuurders die zich engageren in de vzw. Bekijk ook zeker onze partnermuur. Met en dankzij hen werden onze acties het voorbije jaar geconcretiseerd.

Laat dit duidelijk zijn, we kijken tevreden terug op dit werkjaar waar we 87,5% van de potentiële onderwijsinstellingen effectief betrekken in onze werking en het RTC-aanbod. Uit de cijfers blijkt ook dat ons aanbod zich een weg baant naar zowel de grote scholen (met meer omkadering) als naar de kleine scholen (met minder omkadering). We blijven er tegelijkertijd bescheiden bij. Een antwoord bieden op elke vraag vanuit het beroepsgericht en technisch onderwijs is nagenoeg onmogelijk laat staan op maat van de school.

Een algemene bezorgdheid is de dalende trend in het aantal leerlingen 3de graad in het beroepsgericht en technisch onderwijs. Kleinere klassen met eenzelfde nood aan kennis, apparatuur en infrastructuur zijn het gevolg. Dit in een context waar de arbeidsmarkt schreeuwt om technische profielen. De urgentie om vanuit beide werelden (onderwijs-arbeidsmarkt) meer samen te werken stijgt en lijkt ons vanuit RTC-standpunt logisch. In de feiten en op het terrein zien we vanuit de scholen en bedrijven echter vaak (praktische) drempels en een 'onbekend maakt onbemind'. Het nastreven van steeds meer bedrijfsengagementen blijft ons doel maar is geen makkelijke opdracht. Het wegwerken van de drempels op het terrein maakt het RTC-verhaal nodig en bijzonder relevant.

Naast de rechtstreekse samenwerking tussen scholen en bedrijven is voor ons ook het regionale/lokale aspect een aandachtspunt geweest. In het werkjaar 2016-2017 experimenteerden we hiermee in overleg met diverse partners. Dat de betrokkenheid hiermee stijgt lijkt ons een vaststaand feit. Dat dit mogelijks een oplossing biedt aan een bedrijfslandschap vooral bestaande uit KMO's maakt een engagement wellicht haalbaarder.

Ondertussen is het schooljaar 2017-2018 twee maand ver. Ik wens u veel leesplezier.

Emmanuel Depoortere
Coördinator

1 Algemene beschrijving van het werkjaar 2016-2017

1.1 NODEN | TRENDS | UITDAGINGEN

In eerste instantie werd er gewerkt aan de **realisatie van de geplande acties uit het jaaractieplan 2016-2017**. Het jaaractieplan concretiseert de strategische doelstellingen 2015-2020. Voor een overzicht van de realisaties op projectniveau, verwijzen we u graag naar hoofdstuk 3 in dit jaarverslag.

Globaal kan geconcludeerd worden dat de geplande acties zonder problemen gerealiseerd werden. Dit neemt niet weg dat een aantal noden/trends/uitdagingen het RTC-pad doorkruisten.

De RTC-opdracht werd per beheersovereenkomst – de voorbije 14 jaar – steeds verder verfijnd. Doelgroepen en opdracht werden verder afgebakend. Toch moeten we ons ervan bewust zijn dat een antwoord bieden op elke vraag vanuit het beroepsgericht en technisch onderwijs een onhaalbare kaart is. De noden situeren zich bovendien over verschillende studiegebieden/sectoren en vanuit een verscheidenheid aan thema's. De vraagzijde is groot, tegelijk worden we als RTC, sinds de budgetwijziging van 2015 (lees besparing), geconfronteerd met vragen naar **impactverhoging**. Vanuit RTC Oost-Vlaanderen denken we dat een verdere verduidelijking van de RTC-visie en strategie nodig is zodat de impact van de acties verder gemaximaliseerd kan worden.

Als RTC Oost-Vlaanderen wensen we de betrokkenheid van onze stakeholders op te krikken. We denken hierbij aan sectoren, sectorfondsen, onderwijsverstrekkers, VDAB, lokale overheden, werkgeversorganisaties. Een uitdaging hierbij blijft de samenwerking met vooral **Vlaams gestructureerde stakeholders**. De regionale RTC-werking biedt tal van voordelen op maat van de regio. Toch is er nood aan meer samenwerking en afspraken over de RTC's heen zodat we – specifiek voor Vlaamse stakeholders maar ook m.b.t. een aantal thema's (duaal leren, STEM, ...) – een duurzaam en gelijkvormig antwoord kunnen bieden.

In het schooljaar 2016-2017 zetten we verder in op de **rechtstreekse samenwerking tussen scholen en bedrijven**. We blijven bij onze overtuiging dat een duurzame samenwerking tussen deze partners cruciaal is om een goede en kwalitatieve aansluiting te vinden tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Diverse vormen van werkplekleren vormden het uitgangspunt. Het is voor ons een hefboom naar innovatie. Makkelijk is dit parcours echter niet. Realisaties vragen tijd en vertrouwen en moeten praktisch haalbaar zijn voor zowel de school als het bedrijf. Kan een meer regionaal model hier een oplossing bieden? Het wegwijs maken van bedrijven en scholen in hoe een samenwerking kan worden opgezet en inzetten op meer direct overleg tussen het onderwijs en het bedrijfsleven is een taak op maat van RTC geschreven.

We kunnen als RTC's nog efficiënter werken, nog meer op zoek gaan naar opportuniteiten, focus leggen. Samenwerking tussen RTC's lijkt ons hier meer dan ooit aan de orde. Vooral voor kleinere studiegebieden zoals land- en tuinbouw, voeding, chemie ... stellen zich **mogelijkheden naar specialisatie**. In deze optiek neemt één RTC het voortouw binnen een studiegebied met een aanbod voor heel Vlaanderen. We moeten dus nadenken over RTC als organisatie, het RTC-model en de RTC-specialisatie.

Op aangeven van de Vlor en het departement Onderwijs & Vorming, is er de algemene wens om RTC in de toekomst meer te laten inzetten op **innovatie**¹. Enerzijds leerde evaluatie van het RTC-aanbod ons dat veel projecten een bijna structurele inbedding hebben. Weinig (financiële) ruimte voor innovatie was het gevolg. Anderzijds rekenen scholen op dit bestaande RTC-aanbod om een aantal doelstellingen te bereiken en is de animo om zaken te verzelfstandigen beperkt. In deze context projecten verduurzamen vraagt het ontwikkelen van een **toekomstvisie op RTC als Vlaams beleidsinstrument**.

De STEM-monitor² gaf in mei 2017 mee dat in het secundair onderwijs het aantal leerlingen dat voor STEM kiest vooral stijgt in ASO. In TSO en BSO is de keuze voor STEM in de 2de graad (licht) stijgend in BSO en status quo in TSO. In de 3de graad is het voor TSO dan weer status quo en dalend in BSO. **STEM in TSO en BSO verdient dus de nodige aandacht, want dit is geen gewenste evolutie**. Er blijft duidelijk ruimte voor een meer positieve keuze pro STEM in TSO en BSO. Het aandeel meisjes in STEM-richtingen neemt toe maar blijft over het algemeen lager dan het aandeel van de jongens. In TSO en BSO blijft het aandeel meisjes in STEM zeer laag (TSO) tot extreem laag (BSO). Sinds 2015 is de instroom in het beroepsgericht en technisch onderwijs geen RTC-opdracht meer. Er moet bekeken worden of en hoe RTC hier een rol kan spelen. De samenwerking onderwijs-bedrijfsleven kan hierbij een uitgangspunt zijn.

1 Vlor: Commissie RTC: Input voor de jaaractieplannen van de RTC's 2017-2018 d.d. 31/03/2017.

2 Eindredactie: Christel Op De Beeck (2017). STEM-monitor. Geraadpleegd op 9 oktober 2017 via <https://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/stem-monitor-2017>.

1.2 BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN

Modernisering secundair onderwijs: op 13/01/2017 bereikte de Vlaamse Regering een akkoord over de onderwijshervorming op voorstel van Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits. Het toekomstige studieaanbod voor de 2de en de 3de graad ligt daarmee vast. Er komen acht studiedomeinen in plaats van 29 studiegebieden. De acht studiedomeinen zijn taal en cultuur, STEM, kunst en creatie, land- en tuinbouw, economie en organisatie, maatschappij en welzijn, sport, en voeding en horeca.

Het nieuwe model moet ervoor zorgen dat leerlingen stap voor stap een gerichtere studiekeuze maken met een duidelijk doel voor ogen: doorstromen naar het hoger onderwijs, voorbereiden op de arbeidsmarkt of beide.

Dat de nieuwe structuur een invloed heeft op de organisatie in het beroepsgericht en technisch onderwijs èn op RTC is duidelijk. Vooral de inhoudelijke invulling van de studierichtingen 3de graad is een item om op te volgen en wordt – gezien het gefaseerde verloop – pas over een paar jaar verwacht. Welke focus er intussen gehanteerd wordt, moet bekeken worden.

Duaal leren: op 15/09/2017 zette de Vlaamse Regering het licht op groen om vanaf 1/09/2018 te starten met de uitrol van duaal leren over heel Vlaanderen. Een studierichting in duaal leren en werken bevat minstens 14 opleidingsuren per week op de werkvloer. Voor een kwaliteitsvolle opleiding zal naast de leerkracht ook een mentor instaan die de jongeren begeleidt en opleidt op de werkvloer en hen later ook mee evalueert. Voor leerlingen die graag zouden instappen in duaal leren, maar waarvan blijkt dat ze daar nog niet klaar voor zijn, is er een aanloopfase voorzien.

In het schooljaar 2017-2018 werd in voorbereiding op de definitieve uitrol van duaal leren en werken het proefproject 'Schoolbank op de werkplek' uitgebreid van 6 naar 21 studierichtingen. 83 scholen en Syntra-lesplaatsen bieden één of meerdere studierichtingen duaal leren aan. Tot nu toe zijn er 480 leerlingen ingeschreven in de proefprojecten.

Als RTC ervaren we dat er enerzijds bereidheid is om het duale systeem een kans te geven. Men is overtuigd dat een samenwerking school-bedrijf en leren op de werkvloer noodzakelijk zijn bij het verwerven van competenties voor de 21ste eeuw. Anderzijds zijn er nog veel vragen naar het hoe en wat van een duaal traject. Hoe kan de kwaliteit van een werkplek gewaarborgd worden? Hoe wordt de samenwerking tussen alle actoren georganiseerd (scholen, Syntra lesplaatsen, bedrijven, sectoren, sectorale partnerschappen, SYNTRA Vlaanderen)? Hoe zit het met omkaderingsmiddelen? Hoe komt de match van de leerling met de werkplek tot stand en hoe garanderen we voldoende werkplekken? Hoe kunnen scholen en bedrijven ondersteund worden in de opvolging van het duale traject?

Voor RTC stelt zich de vraag naar het verduidelijken van de RTC-rol in dit verhaal. Dit vraagt een geëxpliciteerde en gedragen visie over de RTC's heen maar ook vanuit de Vlaams overheid.

1.3 EVOLUTIE DOELGROEP VLAANDEREN

In Vlaanderen zien we de RTC-doelgroep in 2017 dalen met 2.071 leerlingen in vergelijking met 2016. Ruim de helft of 1587 leerlingen hiervan komen uit het voltijds secundair onderwijs. We zien eveneens een daling van het aantal leerlingen in BuSO OV3 (- 274) en de Leertijd (- 376).

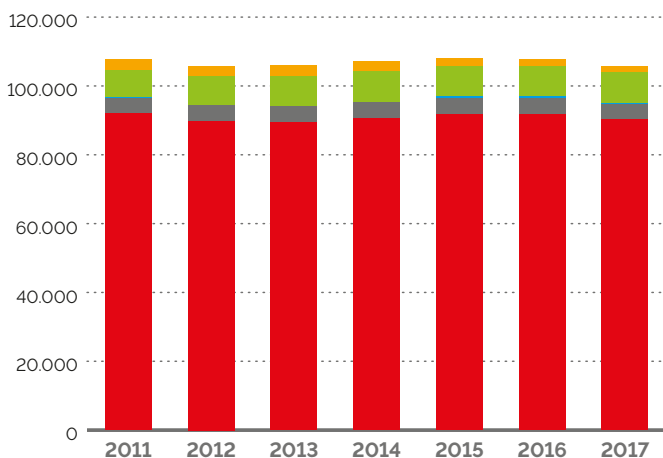
SOORT ONDERWIJS	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
gewoon voltijds SO	91.900	89.790	89.434	90.526	91.799	91.795	90.208
BuSO OV3	4.573	4.501	4.609	4.657	4.723	4.678	4.404
BuSO OV4	186	225	261	289	299	344	403
DBSO	7.841	8.222	8.629	8.859	8.797	8.735	8.842
Leertijd	3.319	3.133	3.013	2.794	2.496	2.270	1.894
TOTAAL	107.819	105.871	105.946	107.125	108.114	107.822	105.751

Evolutie doelgroep Oost-Vlaanderen

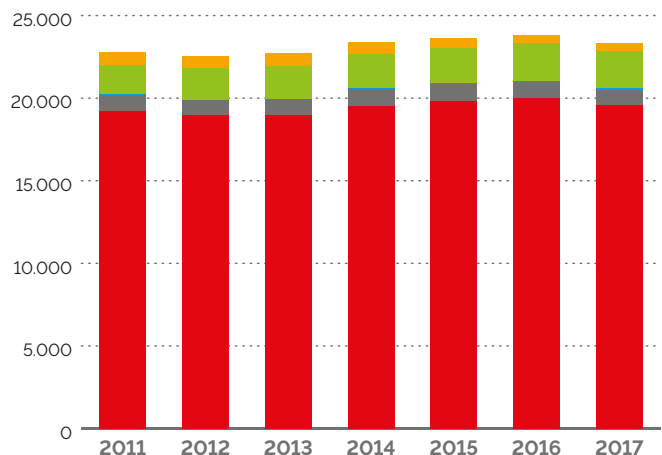
In Oost-Vlaanderen volgen we deze tendens en kennen we in 2017 een daling van het totaal aantal leerlingen met 514. Ook hier ligt de verklaring bij het voltijds onderwijs (- 388), het BuSO OV3 (- 80) en de Leertijd (- 84).

SOORT ONDERWIJS	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
gewoon voltijds SO	19.236	18.949	18.965	19.551	19.800	19.993	19605
BuSO OV3	930	911	956	982	1.042	988	908
BuSO OV4	50	49	53	46	57	59	75
DBSO	1.761	1.885	1.962	2.095	2.125	2.251	2273
Leertijd	841	778	764	695	610	517	433
TOTAAL	22.818	22.572	22.700	23.369	23.634	23.808	23.294

Vlaanderen

Oost-Vlaanderen

1.4 SAMENWERKING RTC'S

Samen met de collega-RTC's werden dit werkjaar opnieuw een aantal stappen afgerond i.f.v. een meer gelijkvormige werking over de RTC's heen.

Zo hanteren alle RTC's eenzelfde sjabloon voor wat betreft de jaaractieplannen, de saldodossiers en de jaarverslagen.

1.5 TOEKOMSTVISIE 2020-2025

Nauw verbonden aan het uitdiepen van de platform-opdracht (zie hoofdstuk 2) wensen we te starten met het denkwerk rond de toekomstvisie RTC 2020-2025. Willen we in de toekomst een wendbare organisatie blijven met meerwaarde, dan dringt een grondige oefening op het snijpunt onderwijs-arbeidsmarkt zich op. Dat dit idealiter met vijf RTC's en onze stakeholders gebeurt, staat buiten kijf. RTC Oost-Vlaanderen bestaat 14 jaar. De invalshoek over wat een RTC moet zijn en hoe we ons hier best op organiseren kende de voorbije periode verschillende interpretaties. De huidige RTC-beheersovereenkomst loopt af in 2020. Ervaring leert dat er best op tijd gestart wordt met de voorbereiding van een nieuwe overeenkomst met de Vlaamse Overheid. Uiteindelijk wensen we een verlenging van het RTC-mandaat en

dit met ambitie. Een verlenging van het mandaat niet alleen door de Vlaamse Overheid maar ook door de scholen, de bedrijven/sectoren. Een goede aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt is immers een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Of zoals één van onze stakeholders m.n. VVOB³ het in hun jaarverslag 2016 mooi verwoordden: *'toch moet elke sociale ondernemer kunnen rekenen op enige mate van voorspelbaarheid van zijn structurele partners, in casu de overheid. Zo niet, dreigen zowel de eigen strategische planning en de interne organisatie als de engagementen met externe partners op losse schroeven te staan. U mag tussen deze lijntjes door dan ook een warme maar dringende oproep aan de overheid lezen om transparantie en voorspelbaarheid in het gevoerde beleid te verzekeren.'*

³ VVOB: Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand vzw.

2 Platformfunctie

Het schooljaar 2016-2017 betekende voor RTC Oost-Vlaanderen ook **het verder uitdiepen van de RTC-platformopdracht**. De rechtstreekse samenwerking tussen scholen en bedrijven vormde er het uitgangspunt. Met een lokale invulling van deze samenwerking beoogden we meer betrokkenheid en engagement van onze stakeholders. Dit vraagt een stuk vertrouwen en dus tijd.

De platformfunctie werd vastgelegd en beschreven in de beheersovereenkomst. Dialoog tussen onderwijs-bedrijfsleven, een veelheid van samenwerkingen, actienetwerken en een verwijzing naar STEM-gerelateerde acties zijn hier relevant. In het jaaractieplan 2016-2017 hanteerden we een achttal rubrieken waaraan de opdracht werd opgehangen. De rubrieken bezorgden ons enerzijds **een voorstel van structuur**. Anderzijds kregen we **zicht op de inhoud en ook de grote diversiteit aan acties** die aan de platformopdracht toe te schrijven zijn.

2.1 PLATFORM ALS COMMUNITY'S

In het jaaractieplan 2016-2017 werd al genoteerd dat de virtuele opsplitsing van (A) platform en (B) project-aanbod kunstmatig aangevoeld werd in de praktijk. Reflectie tijdens het werkjaar 2016-2017 leidde ertoe dat we in het **jaaractieplan 2017-2018 een rechtstreekse link maakten vanuit het platform als een community (A) naar een innovatief projectaanbod (B) waar ruimte voor nieuwe projecten wordt voorzien**. De platformopdracht is op deze manier veel meer

verbonden met het eigenlijke projectwerk. We vroegen een stuk vertrouwen aan de subsidiërende overheid om hieromtrent invulling te geven tijdens het jaar. Dit vertrouwen kregen we ook. Met de term 'community' wensten we de betrokkenheid van de RTC-stakeholders te accentueren en een verhaal te maken vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid. Voor meer details zie het jaaractieplan 2017-2018.

2.2 LOKALE SAMENWERKING

In de visieontwikkeling vanuit de RTC-platformfunctie hanteerden we het uitgangspunt dat een duurzame samenwerking tussen scholen en bedrijven cruciaal is om een goede aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt te realiseren. In tweede instantie stelden we dat een **lokale samenwerking de samenwerking tussen scholen en bedrijven haalbaarder moet maken**. In het schooljaar 2016-2017 gingen we hiermee aan de slag. Voor een overzicht van de realisaties op projectniveau, verwijzen we u naar het deeltje 'lokale actienetwerken' in dit jaarverslag.

2.3 ACTIES

In het jaaractieplan 2016-2017 wensten we de platformfunctie (A) zichtbaar te maken a.d.h.v. acht rubrieken. We hanteren in dit jaarverslag verder dezelfde structuur.

- **Events:** we bundelen hier die evenementen als platform en georganiseerd door RTC Oost-Vlaanderen. Er wordt thematisch kennis gedeeld, scholen en bedrijven ontmoeten er elkaar.
- **Overleg en dialoog:** we maken zichtbaar hoe het platform gericht is op de creatie van een (lokaal) draagvlak (naar beleid, naar projecten, tussen RTC's, ...) en van waaruit bottom-up nieuwe ideeën een kans krijgen. RTC is hier een pure netwerkorganisatie.
- **Lokale actienetwerken:** vanuit een concrete opportuniteit brengen we lokaal scholen en bedrijven bijeen. We leggen indien mogelijk de link naar lokale besturen en delen de kennis/het model i.f.v. het multipliceren in andere regio's.
- **STEM-gerelateerde acties:** zoals door de beheersovereenkomst voorzien, kunnen ook STEM-gerelateerde initiatieven op de agenda worden geplaatst. We doen dit expliciet ter ondersteuning van het technisch en beroeps onderwijs.
- **POP-UP:** het betreffen tijdelijke initiatieven met een focus op het delen van kennis, materiaal-infrastructuur relevant voor het technisch en beroeps onderwijs.
- **Duurzame verankering van de RTC-werking door middel van samenwerking:** we dragen het RTC-model verder uit: lokaal, regionaal, nationaal en internationaal. We werken hiertoe samen met diverse partners. De samenwerking tussen de verschillende RTC's ressorteert eveneens onder deze rubriek.
- **Werkpleklerin:** we erkennen de meerwaarde van diverse vormen van leren op de werkvloer en specifiek het duaal leren. De samenwerking school-bedrijf is voor ons de rode draad. Het verduidelijken van de RTC-rol is hier belangrijk.
- **PR & communicatie:** communicatie is cruciaal in het 'levend houden' van het platform op diverse niveaus. We bundelen hier alle inspanningen om informatie op een gestructureerde en snelle manier tot bij onze doelgroep(en) te krijgen.

EVENTS

Actie 1: Netwerkmoment RTC Oost-Vlaanderen

Op 20/10/2016 organiseerden we naar jaarlijkse traditie een RTC-netwerkevent. Een thema op het snijpunt onderwijs-arbeidsmarkt stond er centraal. ArcelorMittal Gent (gastheer) bracht vanuit het thema 'scholen en Industrie: partners in ontwikkeling' hun invalshoek voor de samenwerking met de scholen. Glassroots belichtte de samenwerking onderwijs-bedrijfsleven vanuit het zoeken naar relevante stakeholders.

Vooropgestelde doelstellingen

- Verhogen van de betrokkenheid van partnerscholen en bedrijven bij de RTC werking.
- Verhogen van het draagvlak bij partnerscholen en bedrijven.
- Uitwisseling van kennis rond een centraal thema op het snijpunt onderwijs-arbeidsmarkt.
- Netwerking tussen scholen en scholen & scholen en bedrijven.
- Inspiratie voor scholen en bedrijven met een jaarlijks wisselend thema.

Link met strategische doelstellingen

- Acties tot stand brengen vanuit een lokale dialoog tussen scholen en bedrijven.
- Participeren aan samenwerkingsprojecten om onze organisatie duurzaam te verankeren.

Partners

ArcelorMittal Gent-Luik | Glassroots

Bereikte resultaten

83 mensen namen deel aan het netwerkmoment.

Evaluatie

Het jaarlijks bijeenbrengen van onderwijs- en bedrijfspartners op het snijpunt onderwijs-werk heeft een duidelijke meerwaarde. De vooropgestelde doelstellingen werden door de deelnemers positief geëvalueerd.

Actie 2: infomoment werkplekleren/duaal leren

Infomoment i.f.v. het verduidelijken, het concretiseren/realiseren van diverse vormen van werkplekleren en duaal leren. Het infomoment werd gekoppeld aan de 11de editie van Technologica op 16/05/2017

Vooropgestelde doelstellingen

- Op de hoogte zijn van een veelheid aan vormen van 'leren op de werkvloer'.
- Disseminatie van goede praktijkvoorbeelden zodat scholen dicht bij elkaar gebracht kunnen worden.
- Informeren van scholen en bedrijven m.b.t. dit thema.

Link met strategische doelstellingen

- Acties tot stand brengen vanuit een lokale dialoog tussen scholen en bedrijven.
- Verduidelijken rol in het concretiseren van diverse vormen van werkplekleren.
- Participeren aan samenwerkingsprojecten om onze organisatie duurzaam te verankeren.

Partners

Departement Onderwijs en Vorming | BUSO Sint-Jozef | PCDO Eeklo | Sint-Carolus Sint-Niklaas | Syntra Vlaanderen | RMBT | ElektroTechnics

Bereikte resultaten

63 mensen namen deel aan het infomoment.

Evaluatie

We slaagden erin om vanuit concrete ervaringen het thema bespreekbaar te stellen zonder dat (op dat moment) alles in een definitieve plooi was gevallen. Positieve evaluatie.

Actie 3: Technologica 2017

Technologica is ondertussen een bruisend techniekfestival. Knappe koppen uit de finaliteitsjaren van het technisch en beroepsonderwijs Oost-Vlaanderen presenteren er een sterk staaltje techniek. Daarnaast brachten 711 leerlingen uit het 6de leerjaar een begeleid bezoek aan de beurs en proefden ze via allerlei techniekworkshops van techniek.

Vooropgestelde doelstellingen

- het technisch- en beroepssecundair onderwijs op een positieve manier onder de aandacht brengen. Link naar de STEM-opdracht RTC.
- de uitdagingen van technologie in de kijker plaatsen.
- de brug tussen onderwijs en het bedrijfsleven ondersteunen.
- een netoverschrijdend initiatief tot stand brengen vanuit een breed partnerschap.
- de kwaliteit en het veiligheidsbewustzijn van de eindwerken verhogen.
- de contacten tussen de Oost-Vlaamse technische scholen onderling te intensifiëren en hen de mogelijkheid bieden om kennis te maken met de eindwerken van andere scholen.

Link met strategische doelstellingen

- Acties tot stand brengen vanuit een lokale dialoog tussen scholen en bedrijven.
- Participeren aan samenwerkingsprojecten om onze organisatie duurzaam te verankeren.

Partners

TOFAM Oost-Vlaanderen | ArcelorMittal Gent-Luik | Stad Gent | Provincie Oost-Vlaanderen

Bereikte resultaten

Aantal TSO/BSO scholen: **25**

Aantal leerlingen TSO/BSO: **110**

Aantal eindwerken: **56**

20 techniekworkshops voor 711 leerlingen van het 6de leerjaar en 53 begeleidende leerkrachten

Evaluatie

Naast de deelnemers en leerlingen uit het 6de leerjaar ontvingen we dit jaar 237 bezoekers. Het bezoek van minister Hilde Crevits was voor alle deelnemers een mooie start. Met 20 techniekworkshops en een mooie vertegenwoordiging van onze beroepsgerichte en technische scholen was Technologica 2017 een fantastische editie. Het festival kent trouwe vrijwilligers die zich ieder jaar opnieuw inzetten. Ruim 100 begeleiders zetten er hun beste beentje voor om een boeiende techniekworkshop te verzorgen. De evaluatie door de basisscholen was dan ook heel positief. De feedback die we kregen was vooral dat veel leerlingen en hun leerkrachten onder de indruk waren van het talent dat aanwezig is in de TSO/BSO scholen. Sommigen vonden het dan ook jammer dat ze niet alle eindwerken hadden kunnen bekijken.

"Onze leerlingen zien hier tot wat leerlingen uit het TSO en BSO in staat zijn, waardoor er meer respect voor deze mooie richtingen ontstaat. Bovendien ontdekken ze hun eigen talenten in de workshops. Bedankt voor de uitnodiging! We hopen er volgend jaar opnieuw bij te zijn!"

Kristof De Maertelaere, leerkracht 6de leerjaar, basisschool De Bijenkorf, Sleidinge.

Actie 4: Infomoment CNC

Er beweegt nogal wat in de studierichtingen die toeleiden naar verspaning. De focus enkel leggen op het zuiver conventioneel verspanen aan een draai- of freesbank verdwijnt langzaam uit de praktijkvakken. De productie in verspaning richt zich volledig op CNC. Niet goedkoop, dat staat vast. Voor scholen is het onmogelijk om hun huidige machinepark om te zetten van conventionele machines naar CNC-machines. Het was dan ook een kans om scholen zo goed mogelijk te informeren over simulatiesoftware en de mogelijkheden daarvan. Samen met RTC West-Vlaanderen organiseerden we daarom op 7/06/2017 een infomoment CNC, het bedrijf Renson was gastlocatie.

Vooropgestelde doelstellingen

Beroepsgerichte en technische scholen met een aanbod in mechanische vormgevingstechnieken, werktuigmachines, computergestuurde werktuigmachines, computergestuurde mechanische productietechnieken, matrijzenbouw informeren over de verschillende simulatiesoftwarepakketten.

Link met strategische doelstellingen

- Scholen ondersteunen op vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur.
- Verhogen van de samenwerking tussen de verschillende RTC's.

Partners

RTC West-Vlaanderen | 4D CAM | FANUC Benelux bvba | HEIDENHAIN nv/sa | Keller | Siemens / Adopt id PLM | VDAB | Renson

Bereikte resultaten

Potentieel bereik: 20

Maximaal bereik: 20

Effectief bereik: 12

Gerealiseerde opleidingsdagen leerkrachten: 20

Bovenvermelde cijfers slaan op de Oost-Vlaamse deelnemers van het infomoment.

Evaluatie

Het infomoment was een samenwerking tussen RTC West-Vlaanderen en RTC Oost-Vlaanderen. Taken werden samen opgevolgd en verdeeld. Voor de bedrijven was de samenwerking interessant omdat ze op één moment twee provincies konden bereiken. In totaal waren er 58 deelnemers uit beide provincies ingeschreven. Uit de evaluatie bleek dat de totale waardering voor ons initiatief bijzonder hoog lag, we kregen een 8/10. De meerderheid zou het initiatief aanraden aan andere collega's. De organisatie werd gesmaakt. De sprekers werden als goed beoordeeld. Of met ons initiatief alle vragen werden opgelost die de scholen hebben omtrent de uitvoering van CNC binnen hun leerplannen, dat is wellicht te optimistisch. Zeker is wel dat we veel leerkrachten nieuwe mogelijkheden hebben laten leren kennen, waaronder een aantal budgetvriendelijke. Ons doel mensen samenbrengen was die dag zeker meer dan geslaagd.

OVERLEG & DIALOOG

Overleg en dialoog vormen een kernaspect van de RTC-platformfunctie. We maken enerzijds zichtbaar hoe het platform gericht is op de creatie van een (lokaal) draagvlak voor het projectaanbod (B). Anderzijds geven we nieuwe ideeën op deze manier een kans (bottom-up). In het ontwikkelen van acties wordt telkens complementariteit gezocht en afgesproken met partnerorganisaties. Versnippering wordt expliciet tegengegaan, de RTC-middelen worden daardoor gericht ingezet d.m.v. advies. Het betreffen o.a. het RTC-projectgroevoerleg, sectoroverleg, overleg met pedagogische begeleiding, Diocesane Adviesgroep Nijverheid, Oost-Vlaams Overleg Platform Transport en Logistiek, Flanders E-consortium Oost-Vlaanderen, het overleg met VIVO en diensten gezinszorg, ...

Vooropgestelde doelstellingen

- Evaluatie en opbouw van het jaaractieplan.
- Verhogen van de betrokkenheid van partnerscholen en bedrijven.
- Wegnemen van drempels (communicatie – praktisch) die participatie van scholen in de weg staan en maatwerk i.f.v. specifieke schoolgebonden vragen.
- Verfijnen van de communicatie zodat het RTC-aanbod tot bij de juiste persoon komt in scholen en bedrijven.
- Overleg met sectoren i.f.v. complementair werken en vastleggen van prioriteiten in het studiegebied.
- Overleg met pedagogische begeleiding i.f.v. prioritering en koppeling aan leerplandoelstellingen.
- Uitwisseling van kennis, expertise.
- Samenwerking met scholen, bedrijven, sectoren en verkennen van nieuwe projectmogelijkheden.
- Een accuraat RTC-aanbod op maat van het technisch en beroepsonderwijs.

Link met strategische doelstellingen

- Acties tot stand brengen vanuit een lokale dialoog tussen scholen en bedrijven.
- Scholen ondersteunen op vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur.
- Verhogen van de projectdeelname zonder afbreuk van de kwaliteit van de opleidingen.
- Participeren aan samenwerkingsprojecten om onze organisatie duurzaam te verankeren.

Partners

Het betreffen een veelheid aan RTC-partners afkomstig uit het onderwijs en het bedrijfsleven.

Bereikte resultaten

Met het afleveren van een accuraat jaaractieplan 2017-2018 realiseerden we de vooropgestelde doelstellingen. Specifiek voor wat de social profit betreft stond RTC in voor het in kaart brengen van vraag- en aanbod voor stages in de gezinszorg. RTC staat in voor het overleg tussen de diensten gezinszorg Oost-Vlaanderen en de Oost-Vlaamse scholen met een studierichting in de 3de graad personenverzorging, meer specifiek; 7 BSO thuis- en bejaardenzorg/zorgkundige en/of 6 BSO verzorging. Deze stuurgroep 'stages in de gezinszorg' komt tweemaal per jaar bijeen.

De activiteiten focussen zich op het coördineren en opvolgen van een uniform en centraal stageaanvraagstelsel voor leerlingen 7 BSO thuis -en bejaardenzorg / zorgkundige en de inschrijvingen voor de zorgwandeling voor leerlingen 6 BSO verzorging.

Evaluatie

Het onderdeel overleg & dialoog is onlosmakelijk verbonden met de realisatie van een accuraat projectaanbod. Het is de 'vinger aan de pols' op het terrein. In het jaaractieplan 2017-2018 laten we het aspect overleg & dialoog deel uitmaken van de communitywerking per studiegebied. We beogen hiermee een nauwere link tussen de platformwerking en het RTC-projectaanbod. Voor wat het in kaart brengen van vraag- en aanbod stages gezinszorg betreft, slaagden we erin het tekort aan stageplaatsen te benoemen. In tweede instantie komt het er nu op aan voor de dienstensector om de tekorten structureel weg te werken.

LOKALE ACTIENETWERKEN

Vanuit een concrete opportuniteit brengen we lokaal scholen en bedrijven bijeen. We leggen indien mogelijk de link naar lokale besturen en delen de kennis/het concept i.f.v. het multipliceren in andere regio's.

Vooropgestelde doelstellingen

- RTC Oost-Vlaanderen wil de platformopdracht verder verfijnen: we ervaren dat bedrijven en scholen zich makkelijker engageren in lokale projecten. De steun van lokale overheden kan cruciaal zijn om de duurzaamheid van projecten te garanderen.
- We willen vooreerst voortbouwen op wat nu reeds bestaat aan lokale netwerken tussen scholen/bedrijven/sectoren/lokale besturen. In tweede instantie willen we proactief nieuwe netwerken opzetten. De opzet van drie pilots in Oost-Vlaanderen met minstens één actie per pilot.
- We willen deze netwerken verder ondersteunen om, in dialoog, vanuit hun noden/mogelijkheden/beperkingen tot concrete engagementen te komen.
- We willen ervaring/knowhow van deze lokale pilots ter inspiratie aan andere scholen/bedrijven aanbieden om (op langere termijn) over de provincie uit te rollen.

RTC speelt hier een faciliterende rol:

- brengt spelers bij elkaar
- ondersteuning om tot visievorming en samenwerking te komen
- onderling leren stimuleren
- bovenlokale kennis, expertise en ervaringen (uit andere lokale platformen) binnenbrengen
- de netwerken bijstaan in de praktische en organisatorische uitvoering.

Link met strategische doelstellingen

- Acties tot stand brengen vanuit een lokale dialoog tussen scholen en bedrijven.
- Scholen ondersteunen op vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur.
- Verduidelijken rol in het concretiseren van diverse vormen van werkplekleren.
- Participeren aan samenwerkingsprojecten om onze organisatie duurzaam te verankeren.

Partners

Provincie Oost-Vlaanderen | Stad Gent | Onderwijscentrum Gent | VOKA Oost-Vlaanderen | Stad Dendermonde | Stad Oudenaarde | betrokken scholen

Bereikte resultaten

Drie pilots – drie verschillende invalshoeken:

Er werden drie pilootregio's afgebakend (1) Dendermonde (2) Gent en (3) Brakel. Uiteindelijk kwam er als extra de samenwerking rond fiets (4) bij.

Hoewel er gestart werd vanuit eenzelfde invalshoek, kende het projectverloop telkens een ander resultaat. De (lokale) realiteit zette ons aan om het project constant bij de schaven en aan te scherpen. Het dient duidelijk te zijn dat het project erg veel personeelsinzet vraagt in het beginstadium. Taken bestaan uit o.a het bezoeken van potentiële onderwijs en bedrijfspartners, de organisatie van het project-overleg met projectpartners, het in kaart brengen van gemeenschappelijke noden, het concreet maken van gesuggereerde oplossingen.

- **Het lokaal netwerk te Dendermonde:** deelnemende partners zijn de schepen van onderwijs van de Stad Dendermonde, flankerend beleid onderwijs Provincie Oost-Vlaanderen, GO! Talent en Oscar Romerocollege Techniek en Engineering en RTC Oost-Vlaanderen.

De gerealiseerde resultaten zijn als volgt samen te vatten: gemeenschappelijke noden werden in kaart gebracht. Suggesties naar samenwerking met een aantal lokale bedrijfspartners werden gedaan. In het schooljaar 2017-2018 wensden we minstens één actie te realiseren met bedrijven uit de buurt.

Vaststelling: de rol van de lokale overheid is hier duidelijk en is van belang om deuren te openen bij potentiële bedrijfspartners. De samenwerking brengt ook het beroepsgericht en technisch onderwijs onder de aandacht waar kleinere steden traditioneel meer contact hebben binnen het basisonderwijs omdat ze dit mee inrichten. Een aandachtspunt kan zijn om ook de schepen van lokale economie, middenstand en tewerkstelling te engageren.

- **Het lokaal netwerk te Gent:** deelnemende partners zijn het Onderwijscentrum Gent, De Stad Gent – Dienst Werk, flankerend beleid onderwijs Provincie Oost-Vlaanderen en RTC Oost-Vlaanderen.

In eerste instantie werd vertrokken vanuit een concrete aanleiding in de studierichtingen 'tweewielers en lichte verbrandingsmotoren' (BSO) en 'fiets-mecanici' (DBSO). Dit overleg evolueerde echter van een Gentse invalshoek naar een Oost-Vlaams gegeven en werd het losgekoppeld van het lokaal netwerk Gent (zie verder punt 4).

Omdat de Gentse regio een zeer grote regio is, werd geopteerd om vanuit een analyse van de Gentse arbeidsmarkt en haar lokale knelpunten te vertrekken. Een samenwerking met VDAB moest hier verduidelijking brengen. Ondertussen werd een engagement

met Tower Automotive Gent opgezet. Het bedrijf is bereid om samen met de Gentse scholen te bekijken waar er raakvlakken zijn die kunnen resulteren in een win-win. Een delegatie van de Gentse scholen en het bedrijf zat bijeen in september 2017.

Vaststelling: de samenstelling van de trekkende partners is hier evenwichtig met een vertegenwoordiging vanuit de lokale overheid zowel vanuit onderwijs als werk. Het engageren van de Gentse scholen vanuit de samenwerking met Tower moet het geheel verder concretiseren.

- **Het lokaal netwerk te Brakel:** in Brakel werd gestart vanuit een overleg en de contacten van het KTA te Brakel. Ondanks een aantal bedrijfsbezoeken in de regio, heeft dit tot op heden geen concrete bedrijfs-engagementen opgeleverd.

Vaststelling: de regio is veel landelijker dan de twee andere pilots. Het is voor de betrokken scholen cruciaal om potentiële samenwerkingen met bedrijven ook praktisch haalbaar te maken. De verplaatsings-tijd en kost komt telkens terug als een belangrijke te overwinnen drempel.

Vanaf het schooljaar 2017-2018 wordt bekeken of een samenwerking vanuit de regio Oudenaarde een mogelijk alternatief kan bieden voor de Vlaamse Ardennen.

- **Het lokaal netwerk rond 'fiets':** ontstaan vanuit het lokaal netwerk Gent ontpopte dit netwerk zich tot een Oost-Vlaams overleg met scholen en bedrijven. Deelnemende partners zijn KTA MoBi Gent, CDO de Ronde (HTISA) Gent, CLW Gent, CDO Newton Sint-Niklaas, TechniGO! campus De Voorstad Aalst, GO! atheneum Oudenaarde/Ronse, OXFORD BIKES, SHIMANO, THOMPSON.

De probleemstelling waarmee we geconfronteerd werden is tweeledig: (1) weinig tot geen structureel opleidingsaanbod waarbij leerkrachten kennis maken met de laatste (fiets)technologieën en (2) geen mogelijkheden om in de school materiaal/

infrastructuur ter beschikking te hebben waarop geoefend kan worden met leerlingen. In samenwerking met SHIMANO vond op 7 maart 2017 een eerste opleiding voor leerkrachten en leerlingen plaats.

Oxford stelde voor elk school twee fietsen ter beschikking waarop de leerlingen kunnen oefenen.

Vaststelling: in Oost-Vlaanderen is er één secundaire school (voltijds) met een studierichting 'tweewielers en lichte verbrandingsmotoren' (BSO) en zijn er vijf centra voor leren en werken met een studierichting 'fietsmecanici' (DBSO). Het is weinig zinvol om een regionale/lokale invalshoek te hanteren als het studiegebied of de studierichting aangeboden wordt door een zeer beperkt aantal scholen.

Evaluatie

Het lokaal organiseren van de samenwerking tussen scholen, bedrijven en lokale overheid verhoogt de betrokkenheid van de partners rond de tafel. Deze manier van werken biedt ook mogelijkheden naar het meer op maat werken van een school of bedrijf. Op termijn biedt het mogelijkheden naar het lokaal verankeren van projectaanbod waardoor ruimte ontstaat voor innovatie.

Het ontbreekt meestal aan de nodige omkadering in een school om een structurele relatie op te zetten met het bedrijfsleven. Het gezamenlijk initiatief vanuit RTC en de Provincie Oost-Vlaanderen werkt faciliterend: prospectie, partners bijeenbrengen, oplossingen nastreven.

Een aantal zaken vragen verdere opvolging. We denken aan een verdere definiëring van de rol van de lokale overheid, het uittekenen van een draaiboek hoe een lokaal netwerk kan worden opgestart, het blijvend complementair werken i.f.v. bestaande netwerken tussen scholen en bedrijven.

Het engageren van bedrijven werkt vooral indien er sprake is van een concrete problematiek (en dus een concrete vraag) waarvan vertrokken kan worden.

Een engagement vanuit de lokale overheid lijkt ons relevant. Het is onze ervaring dat dit best zowel vanuit onderwijs als vanuit werk/economie bekeken moet worden.

Mogelijks kan een analyse van de lokale arbeidsmarkt-situatie een hulpmiddel zijn om prioriteiten/afbakening vast te leggen.

Het afgelegde traject is arbeidsintensief en vraagt tijd en vertrouwen van de partners vooraleer een eerste concrete win-win kan worden genoteerd. Veel van de betrokkenen gaven aan dat elkaar 'leren kennen' al een eerste verdienste van de netwerken was.

STEM-GERELATEERDE ACTIES

STEM-bedrijventraject@RTC

Vanuit de RTC-opdracht kunnen ook STEM-gerelateerde initiatieven op de agenda worden geplaatst. We doen dit enerzijds ter ondersteuning van het technisch en beroepsonderwijs en anderzijds met een link naar een maatschappelijke realiteit.

Connectie werd gemaakt met het STEM-bedrijventraject@RTC (2016-2017) waar vanuit RTC, op vraag van het departement Onderwijs & Vorming, een traject werd voorzien voor leerkrachten uit het beroepsgericht en technisch onderwijs.

Uitgangspunten bij dit traject waren (1) de samenwerking met het bedrijfsleven (2) de studiegebiedoverschrijdende aanpak en (3) de maatschappelijk relevante invalshoek.

We ervoeren veel engagement en enthousiasme bij bedrijven om projectmatig met het onderwijs aan de slag te gaan. Een samenwerking tussen scholen en bedrijven moet tot aantrekkelijk onderwijs leiden. Een concrete projectopdracht uit een realistische bedrijfscontext was het middel dat we hiervoor inzetten. We gingen op zoek naar mogelijkheden om leerinhouden en de klaspraktijk te koppelen aan noden en behoeften van de bedrijven.

Doelgroep

Leerkrachten en ondersteunende diensten (TA, TAC, directie) TSO/BSO. We beoogden minstens 15 scholen.

Aanbod Oost-Vlaanderen

Het traject bestond uit vier sessies van telkens een halve dag: op 12/01, 14/02, 08/03 en 28/03/2017 in vier verschillende bedrijven. Ter afsluiting werd een provinciegrensoverschrijdende plenaire bijeenkomst voorzien (27/04/2017).

De bedrijven zijn hedendaags, innoverend en geëngageerd in het STEM-gebeuren. Het bedrijf stond centraal tijdens de sessie. Zowel de voorstelling van de bedrijfsopdracht als het bedrijfsbezoek vormden de rode draad. Bijkomend werd tijdens elke sessie een goede praktijk voorgesteld die input kan leveren om de koppeling met de klaspraktijk te maken.

We beschouwden dit traject als een LEER-traject voor alle partners (school, bedrijf, RTC).

Vooropgestelde doelstellingen

- Ondersteuning van het technisch en beroeps-onderwijs tot STEM-ambassadeurs.
- Beroepsgericht en technisch onderwijs zijn geprefereerde partners om aan STEM te doen. Een koppeling kan worden gemaakt met de talrijke STEM-initiatieven in het technisch onderwijs zelf.
- Inspireren van het beroepsgericht en technisch onderwijs door een verbinding te maken tussen STEM en het bedrijfsleven.

Link met strategische doelstellingen

- Acties tot stand brengen vanuit een lokale dialoog tussen scholen en bedrijven.
- Verhogen van de samenwerking tussen de verschillende RTC's.

Partners

NIKO | Van Hoecke | Krinkels | SVK | Siemens

NIKO is een fabrikant van schakelmateriaal en stopcontacten in Sint-Niklaas.

Van Hoecke, een familiebedrijf uit Sint-Niklaas is verdeler van scharnieren, klapdeursystemen en ladesystemen aan keuken- en interieurbouwers.

Krinkels is als landschapsaannemer actief op de openbare ruimte en privéruimtes, en zijn gespecialiseerd in aanleg- en onderhoudsprojecten.

SVK produceert een breed gamma vezelcement gevelplaten, leien, golfplaten, gevelstenen en architectonisch beton en is actief op de internationale bouwmarkt.

Siemens, een wereldwijd bedrijf in elektronica en elektrotechniek dat actief is in verschillende takken van industrie, energie tot gezondheidszorg.

Bereikte resultaten

SESSIE 1 | NIKO | 12/01/2017

Onthaal en verwelkoming, toelichting leertraject, voorstelling en bezoek NIKO, voorstelling opdracht, interactief feedbackmoment, scherp stellen van de uitdaging voor de verschillende partners (school – bedrijf – RTC), afsluitende broodjeslunch en netwerkmoment.

SESSIE 2 | Van Hoecke | 14/02/2017

Onthaal en verwelcoming, themavoorstelling: projectwerking binnen de klaspraktijk 'ontwerp en realisatie houten fiets', voorstelling en bezoek Van Hoecke, voorstelling van de opdracht, interactief feedbackmoment, focus op de uiteenlopende stakeholders en proberen de succesfactoren van een projectopdracht te bepalen, afsluitende broodjeslunch en netwerkmoment.

SESSIE 3 | KRINKELS | 8/03/2017

Onthaal en verwelcoming, themavoorstelling: aandacht voor de maatschappelijke relevantie van projecten, themavoorstelling: hergebruik van schooleigen afval, voorstelling en bezoek Krinkels, voorstelling van de opdracht, interactief feedbackmoment, hoe kunnen we het proces tussen de school en het bedrijf concreet maken, afsluitende broodjeslunch en netwerkmoment.

SESSIE 4 | SVK | 28/03/2017

Onthaal en verwelcoming, themavoorstelling: matching van onderwijs- en bedrijfsnoden 'Opbouw van een structureel bedrijsvennetwerk', voorstelling en bezoek SVK, voorstelling van de opdracht, interactief feedbackmoment, hoe kunnen we het proces tussen de school en het bedrijf concreet maken, afsluitende broodjeslunch en netwerkmoment.

SESSIE 5 | Siemens | 27/04/2017

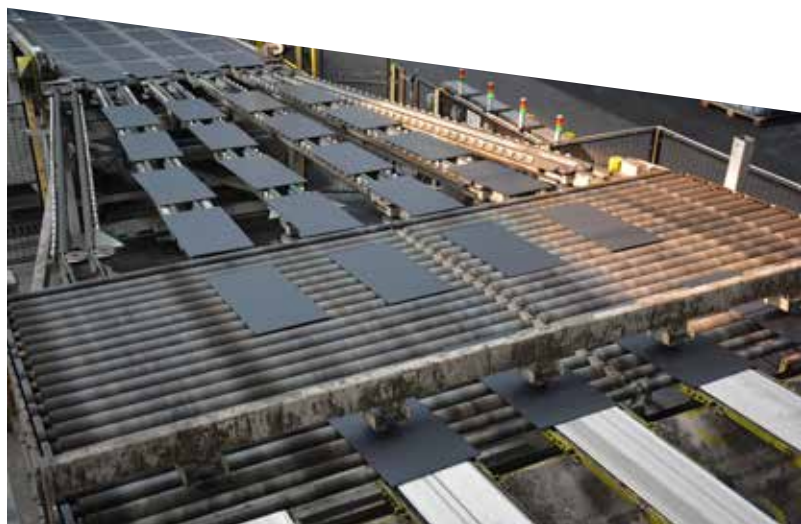
Plenaire slotsessie met RTC West-Vlaanderen, RTC Antwerpen en RTC Vlaams-Brabant. Presentaties en debat.

Uiteindelijk resulteerden de verschillende bedrijfsbezoeken uit het STEM-bedrijventraject@RTC en de evaluatie hiervan in een aanbod van STEM-opdrachten die kunnen worden uitgewerkt in samenwerking met bedrijven:

- Uitdagingen bij de technische support van de installateur bij technisch complexe producten voor NIKO uit Sint-Niklaas.
- Het ontwerpen en realiseren van een schoenopbergsysteem voor Van Hoecke uit Sint-Niklaas.
- Het uitwerken van een gestructureerde, praktische manier van stockbeheer voor klein materieel bij de verschillende ploegen op de werf voor Krinkels uit Londerzeel.
- Het optimaliseren van de installatie die productieafval hergebruikt in het kader van veiligheid en gezondheid op de werkvloer voor SVK uit Sint-Niklaas.

Evaluatie

RTC Oost-Vlaanderen zal komend schooljaar 2017-2018 de coördinatie tussen de betrokken industriële partners en de scholen die zich engageren om met één van de aangeboden STEM-leerlingenopdrachten aan de slag te gaan voor zijn/haar rekening nemen.

Boetiek Techniek

TOFAM Oost-Vlaanderen organiseert tweejaarlijks een doe-beurs met en over techniek in hartje Gent.

Met Boetiek Techniek wil de sector jongeren van 10 tot 14 jaar warm maken voor een opleiding en carrière in de technische sector. Het event met tal van unieke doe-momenten en demonstraties vond plaats op 6/05/2017.

Die zaterdag stonden de stadshal, het Emile Braunplein, de Poeljemarkt en het Goudenleeuwplein helemaal in het teken van techniek. Heel wat partners uit de metaal- en technologiesector waren er vertegenwoordigd om jongeren te laten kennismaken met de vele kansen en mogelijkheden die techniek voor hen in petto heeft.

Vooropgestelde doelstelling

TOFAM Oost-Vlaanderen is een trouwe partner in alle RTC-projecten. Als RTC kunnen we hun boodschap om techniek te promoten naar jong en oud alleen maar ondersteunen.

Link met strategische doelstellingen

Participeren aan samenwerkingsprojecten om onze organisatie duurzaam te verankeren

Evaluatie

Binnen de platformfunctie streven we ernaar om STEM-gerelateerde acties van onze partners te ondersteunen. We koppelden echter wel een voorwaarde aan onze medewerking aan Boetiek Techniek: samenwerking met beroepsgericht en technisch onderwijs. We zijn ervan overtuigd dat onze technische scholen, de ambassadeurs zijn van STEM. We vonden in HTI Sint-Antonius een partner, samen met twee leerkrachten verzorgden we een techniekworkshop. Het werd een boeiende dag voor zowel de deelnemers, de leerkrachten en RTC.

POP-UP

Verdeling praatpalen

De praatpalen zijn officieel met pensioen. Toch kunnen zonnepanelen, batterijen en omvormers nog dienen als didactisch materiaal in het technisch onderwijs. De studierichtingen TSO elektrische installatietechnieken en BSO elektrische installaties kwamen in aanmerking. In Oost-Vlaanderen goed voor 29 scholen. In overleg met het Agentschap Wegen en Verkeer en het departement Onderwijs & Vorming werden de praatpalen verdeeld onder de geïnteresseerde scholen. RTC zorgde voor de praktische uitwerking zijnde contact met de scholen, ondertekenen overeenkomsten en het billijk verdelen over de geïnteresseerde scholen.

Vooropgestelde doelstellingen

Materiaaldeling: indien er zich vanuit het bedrijfsleven een opportuniteit stelt waarbij materiaal ter beschikking kan gesteld worden aan het technisch en beroepsonderwijs, dan faciliteert RTC dit aanbod.

Link met strategische doelstellingen

Scholen ondersteunen op vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur.

Partners

Agentschap Wegen & Verkeer (Mobiliteit en Openbare Werken) | departement Onderwijs & Vorming | betrokken scholen.

Bereikte resultaten

In totaal konden 29 scholen deelnemen aan dit aanbod (studierichtingen: BSO – elektrische installaties & TSO – elektrische installatietechnieken). 25 scholen waren geïnteresseerd. In Oost-Vlaanderen werden in totaal 34 praatpalen (zonnepaneel, batterij en omvormer) verdeeld over deze 25 scholen.

Evaluatie

Uiteindelijk kon dit aanbod op voldoende interesse rekenen vanuit onderwijs. Een mooie win-win voor de betrokken partners.

DUURZAME VERANKERING

We dragen het RTC-model verder uit: lokaal, regionaal, nationaal en internationaal. We werken hiertoe samen met diverse partners. De samenwerking tussen de verschillende RTC's ressorteert eveneens onder deze rubriek.

Vooropgestelde doelstellingen

- Een geëxpliciteerde en gedragen visie over de RTC's voor wat betreft de platformfunctie.
- Het uitzetten van een groeipad naar een structurele samenwerking met de Stad Gent (departementen onderwijs-werk).
- De opzet van drie pilots in Oost-Vlaanderen met minstens één actie per pilot i.s.m. de Provincie Oost-Vlaanderen.
- Het concretiseren van een hernieuwde samenwerkingsovereenkomst met VVOB voor de periode 2017-2021.

Link met strategische doelstellingen

- Verhogen van de samenwerking tussen de verschillende RTC's.
- Participeren aan samenwerkingsprojecten om onze organisatie duurzaam te verankeren.

Partners

RTC's, Stad Gent departement werk, Onderwijscentrum Gent, Provincie Oost-Vlaanderen, VVOB

Bereikte resultaten

- Een geëxpliciteerde en gedragen visie over de RTC's voor wat betreft de platformfunctie: in eerste instantie werd er vooral met RTC West-Vlaanderen gewerkt aan een verdieping van de platformfunctie. Het komt er nu op aan om de oefening samen met de collega RTC's af te ronden.
- Het uitzetten van een groeipad naar een structurele samenwerking met de Stad Gent (departementen onderwijs-werk). Een gestructureerd overleg met de Stad Gent, Onderwijscentrum Gent en de Provincie Oost-Vlaanderen vindt tweemaandelijks plaats. Het delen van kennis op het snijpunt onderwijs-arbeidsmarkt staat er centraal.
- De opzet van drie pilots in Oost-Vlaanderen met minstens één actie per pilot i.s.m. de Provincie Oost-Vlaanderen. Via de 'lokale actienetwerken' werden drie pilootregio's gerealiseerd.
- Het concretiseren van een hernieuwde samenwerkingsovereenkomst met VVOB voor de periode 2017-2021. In oktober 2017 werd bekeken welke engagementen we in de toekomst samen nog kunnen nemen. De RTC-projecten in Ecuador lopen alvast als een trein.
- Op 24/11/2016 kregen we bezoek van de Vice Minister van Onderwijs van de Palestijnse Gebieden en BTC (Belgisch Ontwikkelingsagentschap). Zij wilden onze RTC-werking leren kennen en waren sterk geïnteresseerd in voorbeelden van samenwerking onderwijs-bedrijfsleven en delen van infrastructuur/kennis. Een eerste halte was het VDAB competentiecentrum in Zottegem waar leerlingen van Atheneum Herzele aan de slag waren voor de opleiding bouwplaatsmachinist in kader van de 10-dagen. Vervolgens gingen we naar het PTI Zottegem, waar leerlingen van het 5de leerjaar Elektrische Installaties en het 6de leerjaar Elektrische Installatietechnieken de opleiding veilig werken op hoogte – rolsteiger volgden. Een gedreven rondleiding in de school door de directrice was een mooie afsluiter.

Evaluatie

De vooropgestelde resultaten werden positief geëvalueerd.

WERKPLEKLEREN

We erkennen de meerwaarde van diverse vormen van leren op de werkvloer en specifiek het duaal leren. De samenwerking school-bedrijf is voor ons de rode draad. Het verduidelijken van de RTC-rol is hier belangrijk.

Vooropgestelde doelstellingen

- structureren van actuele info m.b.t. het thema
- betrekken van scholen die een proeftraject lopen hebben 'schoolbank op de werkplek'
- voorbereiding infomoment duaal leren

Link met strategische doelstellingen

- Acties tot stand brengen vanuit een lokale dialoog tussen scholen en bedrijven.
- Verduidelijken rol in het concretiseren van diverse vormen van werkpleklernen.

Partner

Departement Onderwijs en Vorming | BUSO Sint-Jozef | PCDO Eeklo | Sint-Carolus Sint-Niklaas | Syntra Vlaanderen | RMBT | ElektroTechnics

Bereikte resultaten

In eerste instantie zetten we in op het verkrijgen van actuele info m.b.t. het thema. Er is dan ook heel wat gebeurd sinds de conceptnota duaal leren in 2015 en de goedkeuring door de Vlaamse Regering van het voorontwerp van decreet over Duaal Leren op 15/09/2017.

Naast de opvolging van inhoudelijke adviezen vanuit VLOR, SERV, ... participeert RTC aan het streekoverleg Waas&Dender waar een werkgroep 'dual leren' het thema in de regio opvolgt. Vanuit dit overleg zijn we betrokken in de voorbereiding van een infomoment rond duaal leren in het najaar 2017.

Er werd bekeken vanuit welke focus RTC het project kon vormgeven. Vanuit de gegeven opdracht wensten we in te zetten op drie zaken: (1) positivisme tegenover duaal leren aanzwengelen; (2) vooroordelen counten en (3) de realiteit/praktijk van duaal leren onder de aandacht brengen. Ter voorbereiding werd contact opgenomen met een aantal scholen die participeerden aan het proeftraject 'Schoolbank op de werkplek' (spoor 2). Vanuit de gesprekken verkregen we input vanuit concrete ervaringen.

Evaluatie

We realiseerden alle vooropgestelde doelstellingen. De verkregen info was direct bruikbaar voor het infomoment duaal leren. Vanuit de huidige ervaringen kan geconcludeerd worden dat duaal leren als begrip weliswaar gekend is maar dit niet betekent dat scholen en bedrijven over alle info beschikken om er nu zelf mee aan de slag te gaan.

We bundelen hier alle inspanningen om informatie op een gestructureerde en snelle manier tot bij onze doelgroep(en) te krijgen.

Vooropgestelde doelstellingen

- het verder aanscherpen van onze communicatie zodat de RTC-info effectief de doelgroep bereikt.
- verhoogde aandacht voor het bereiken van het bedrijfsleven betekent ook aanpassingen op het vlak van communicatie (o.a. website) zodat ook voor bedrijven de info relevant wordt.
- het up-to-date houden van snelle infokanalen zoals de facebookpagina en het realiseren van meer volgers.

Link met strategische doelstellingen

- Participeren aan samenwerkingsprojecten om onze organisatie duurzaam te verankeren.

Bereikte resultaten

- Website: de RTC-website blijft het voornaamste medium om info ter beschikking te stellen. We passen de structuur van de homepage aan zodat ook bedrijven relevante info snel terugvinden. Met de rubriek 'in de kijker' brengen we info op het snijpunt onderwijs-arbeidsmarkt snel tot bij de lezer.
- E-newsletter: momenteel zijn 3254 mensen geabonneerd op de elektronische RTC-nieuwsbrief. Maandelijks ontvangt de lezer een gestructureerd aanbod gesorteerd per studiegebied. Of we de nieuwsbrief anders kunnen invullen voor de doelgroep bedrijfsleven moet bekeken worden.
- Social Media: snel op de bal spelen betekent ook communiceren via sociale media. RTC Oost-Vlaanderen heeft 312 volgers via Facebook en 150 op twitter.
- RTC voorstellingsfolder: het werven en bezoeken van partnerscholen en partnerbedrijven vraagt ook communicatie ter ondersteuning. Momenteel wordt er gewerkt aan een update van de RTC-folder. Met RTC West-Vlaanderen wordt er bekeken of er kan samengewerkt worden op een aantal inhoudelijk rubrieken.

Evaluatie

- Communicatie is zonder twijfel van belang. We zien de samenwerking met collega-RTC's als een mogelijke hefboom om hier in de toekomst meer gezamenlijk rond te werken eerder dan vijfmaal apart.
- Het huidige RTC-budget is erg krap. Een goed gerichte communicatie vraagt budget.
- RTC is gekend bij de onderwijspartners en sectoren. RTC is veel minder of niet gekend bij het bedrijfsleven.

3 Projectresultaten

Interpretatie van de resultaten:

- **Potentieel bereik:** alle onderwijsinstellingen waarvoor het project relevant kan zijn, in het kader van het realiseren van de competenties van de beroepskwalificatie(s). Onafhankelijk van de projectmiddelen, berekend op basis van cijfers aangeleverd door de toezichhoudende overheid.
- **Maximaal bereik:** het aantal onderwijsinstellingen, dat afhankelijk van de projectmiddelen, maximaal kan deelnemen aan het project (minstens 20% van het potentieel bereik).
- **Effectief bereik:** het aantal onderwijsinstellingen, dat effectief heeft deelgenomen aan het project (minstens 50% van maximale bereik).
- **Gerealiseerde opleidingsdagen leerlingen:** aantal leerlingen x duur van de opleiding.
- **Gerealiseerde opleidingsdagen leerkrachten (indien van toepassing):** aantal leerkrachten x duur van de opleiding.
- **Aantal dagen ontleend (mobiel pakket):** aantal (week)dagen dat een pakket werd ontleend.

3.1 VDAB 10-DAGEN

Al een aantal jaar stelt VDAB haar infrastructuur kosteloos ter beschikking aan onderwijs. Iedere leerling kan max. 10 dagen opleiding volgen per schooljaar, onder voorbehoud van de beschikbaarheid van de infrastructuur. Het aanbod is Vlaanderenbreed toegankelijk. Je kan als Gentse school een opleiding in het CC Brugge volgen. De opleidingen waarvoor scholen kunnen inschrijven zijn terug te vinden op één algemene website beheerd door VDAB.

Vooropgestelde doelstellingen

De leerkracht geeft zelf de opleiding aan zijn of haar leerlingen op infrastructuur van VDAB.

Link met strategische doelstellingen

- Scholen ondersteunen op vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur
- Verhogen van projectdeelname binnen huidige budgettaire context zonder afbreuk van de kwaliteit
- Het verhogen van samenwerking tussen de verschillende RTC's
- Participeren aan samenwerkingsprojecten om onze organisatie duurzaam te verankeren

Partners

VDAB – RTC Oost-Vlaanderen | RTC West-Vlaanderen | RTC Antwerpen | RTC Vlaams-Brabant | RTC Limburg

Bereikte resultaten

Aantal scholen die een aanvraag indienden: **43**

Waarvan scholen uit een andere provincie: **8**

Aantal leerlingen op basis van de aanvragen: **647**

Er waren in totaal **97** opleidingsaanvragen.

Evaluatie

De infrastructuur die het meest wordt aangevraagd is bij uitstek de heftruckafdeling. Gevolgd door de auto-mechanica-afdeling (aircocertificering), onderhoudselektricititeit, pijpfitten en RX. CNC infrastructuur zowel bij hout als metaal werden vrijwel niet meer aangevraagd. De drempel is te hoog om als leerkracht zelf aan de slag te gaan op machines waarvan je niet gewend bent om ermee te werken. De meeste aanvragen komen uit BSO, maar ook BuSO en DBSO maken gebruik van dit aanbod.

3.2 PROVINCIEGRENSOVERSCHRIJDENDE WERKING

Ieder RTC voorziet 5 % van zijn werkingsmiddelen om een provinciegrensoverschrijdende werking (POW) te ondersteunen. Voor elke secundaire school betekent dit, dat er onder bepaalde voorwaarden kan worden deelgenomen aan projecten van RTC's gelegen in een andere provincie. Eénmaal per schooljaar, in de maand september, kunnen scholen een aanvraag doen voor een opleiding uit het aanbod van een ander RTC via de website van het eigen RTC. Deze worden gebundeld en per aanvraag bekeken naar haalbaarheid.

Vooropgestelde doelstellingen

Realisatie van een maximale impact met het projectaanbod van de collega RTC's. We streven een optimale besteding van het voorziene budget na.

Link met strategische doelstellingen

- Scholen ondersteunen op vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur.
- Verhogen van de projectdeelname zonder afbreuk van de kwaliteit van de opleidingen.
- Verhogen van de samenwerking tussen de verschillende RTC's.

Partners

RTC Oost-Vlaanderen | RTC West-Vlaanderen | RTC Antwerpen | RTC Vlaams-Brabant | RTC Limburg

Bereikte resultaten

Potentieel bereik: **133**

Maximaal bereik: **nvt**

Effectief bereik: **9**

Gerealiseerde opleidingsdagen leerlingen: **289**

Gerealiseerde opleidingsdagen leerkrachten: **nvt**

Evaluatie

Het provinciegrensoverschrijdend budget is quasi volledig besteed in Oost-Vlaanderen. De interesse vanuit de Oost-Vlaamse scholen gaat voornamelijk naar het aanbod van RTC Antwerpen en RTC West-Vlaanderen.

3.3 DUURZAAMHEID IN DE BOUWSECTOR

Inhoudelijke beschrijving

Duurzaam bouwen volgens de BEN-principes (bijna-energie neutraal) wordt vanaf 2021 de standaard voor nieuwe gebouwen in Vlaanderen en Europa. RTC Oost-Vlaanderen was binnen dit thema actief op twee sporen. Enerzijds was er aandacht voor de gevolgen van de regelgeving binnen het studiegebied Hout maar ook voor de Ruwbouw-richtingen werd initiatief genomen.

Demomodel Houtskeletbouw

In samenwerking met de firma Eurabo en VDAB werd een demomodel ontwikkeld waarin de voornaamste toepassingen van houtskeletbouw opgenomen werden. Binnen dit RTC-project boden wij de scholen een volledig materiaal-pakket (incl. materiaallijst, technische tekening, stappenplan, aansluitingsdetails) en inhoudelijke ondersteuning aan zodat het model op school kon gerealiseerd worden en later als didactische ondersteuning ingezet kan worden.

Praktijkdag 'Isoleren en luchtdicht bouwen'

In samenwerking met het Centrum Duurzaam Bouwen werd een praktijkdag voor leerlingen georganiseerd waarbij de samenwerking met het bedrijfsleven en diverse leveranciers centraal stond. Na een korte theoretische uitleg rond isoleren en luchtdichting gingen de leerlingen praktisch aan de slag rond 10 verschillende thema's.

Vooropgestelde doelstellingen

Met het project willen we sensibiliseren! Zowel de leerlingen als de leerkrachten bewust maken van de nood aan kennis over de voorgestelde maatregelen en hun belang op de werf.

Prioritair willen we echter de leerlingen en leerkrachten in contact brengen met de praktijk van duurzame bouwtoepassingen en hen zo de kennis over de verschillende materialen en hun toepassingen bijbrengen.

Link met strategische doelstellingen

- Acties tot stand brengen vanuit een lokale dialoog tussen scholen en bedrijven.
- Scholen ondersteunen op vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur.
- Verhogen van de projectdeelname zonder afbreuk van de kwaliteit van de opleidingen.

Partners

VDAB | Eurabo | Centrum Duurzaam bouwen (CEDUBO)

Bereikte resultaten

Potentieel bereik: **32**

Maximaal bereik: **10 (31%)**

Effectief bereik: **16 (160%)**

Gerealiseerde opleidingsdagen leerlingen: **68**

Gerealiseerde opleidingsdagen leerkrachten: **26**

Evaluatie

De nieuwe aanpak van de projecten rond 'Duurzaam bouwen' is ontstaan uit een intensieve dialoog met de scholen (JAP 2015-2016). Deze aanpak resulteerde in twee succesvolle projecten. Hieronder worden de belangrijkste evaluatiepunten per project opgenoemd:

Demomodel Houtskeletbouw

- De mogelijkheid voor de scholen om te kunnen intekenen op een project waarbij materiaal ter beschikking gesteld/gedeeld wordt is een meerwaarde.
- Bij dit project blijft het initiatief bij de leerkracht. Zij worden bijgeschoold zodat ze op school met de leerlingen aan de slag kunnen rond het thema.
- De uitdrukkelijke samenwerking met het bedrijfsleven onder de vorm van Eurabo is een pluspunt. Hun expertise helpt de scholen vooruit. Bovendien worden contacten gelegd die op langere termijn een meerwaarde kunnen bieden voor de scholen.

Praktijkdag 'Isoleren en luchtdicht bouwen'

- De scholen leggen uitgebreid contact met verschillende leveranciers/bedrijven die actief zijn binnen dit thema.
- Het drukke programma resulteert in korte workshops waardoor echte praktijkervaring te beperkt is.

Algemeen

- Procesmatige aanpak heeft zijn vruchten afgeworpen in functie van deelgenomen scholen. We bereikten uiteindelijk meer scholen dan verwacht. We konden al de scholen bedienen binnen het voorziene budget door de medewerking van de verschillende bedrijven.

3.4 MOBIEL PAKKET BEKISTINGSMATERIAAL

Het project bekistingsmateriaal is een klassieker in het RTC-aanbod. Gefaseerd werd in het verleden geïnvesteerd in twee bekistingspakketten die door de scholen ontleend kunnen worden. Het RTC staat in voor het transport naar de aanvragende scholen en de inhoudelijke ondersteuning van de begeleidende leerkrachten.

Vooropgestelde doelstellingen

Met dit project komen we tegemoet aan de nood van scholen om gebruik te kunnen maken van het nodige didactisch materiaal met een hoge investeringskost. De systeembekistingspakketten zijn opgenomen in het curriculum maar vragen grote investeringen met een lage efficiëntiewinst voor de scholen. Met dit project streven we naar de praktische invulling van een belangrijk deel van het curriculum voor de leerlingen binnen het studiegebied bouw zodat ze voeling krijgen met hun toekomstige werk-realistiteit.

Link met strategische doelstellingen

Scholen ondersteunen op vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur.

Partners

Wolftech NV

Bereikte resultaten

Potentieel bereik: **23**

Maximaal bereik: **7 (30%)**

Effectief bereik: **7 (100%)**

Ontleende dagen: **115**

Gerealiseerde opleidingsdagen leerkrachten: **7**

Evaluatie

We krijgen steeds vaker de feedback van de deelnemende scholen dat de twee pakketten log en soms moeilijk (i.f.v. veiligheid) hanteerbaar zijn. Bovendien leveren beide pakketten regelmatig logistieke problemen op en hoge transportkosten. De overname van Van Haut NV door Wolftech NV was de uitgelezen kans om een update van het project te bespreken. Dit proces liep samen met de betrokken scholen en zal in het jaaractieplan 2017-2018 geconcretiseerd worden.

3.5 MOBIEL PROJECT VEILIG WERKEN OP HOOGTE

Veilig werken is een basisvereiste voor een goede bouwvakker. Met de ééndaagse opleiding 'Veilig werken op hoogte' wordt hiervan een belangrijk en essentieel onderdeel belicht. Het project zet in op het veilig uitvoeren van werken op hoogte en het gebruik van de steiger. RTC stelt afwisselend op verschillende locaties in Oost-Vlaanderen diverse steigers ter beschikking van de scholen voor het volgen van de opleiding onder deskundige begeleiding. Deze opleiding levert bovendien het fel gegeerd attest op. Inhoud van het pakket: meerdere rolsteigers, gevelsteiger en kadersteiger.

Vooropgestelde doelstellingen

Veiligheid is een belangrijke, zo niet de belangrijkste attitude voor een werknemer binnen de ruime bouwsector. Het werken op hoogte is hiervan een belangrijk onderdeel. De leerlingen komen doorheen het curriculum op verschillende momenten in contact met de veiligheidsaspecten binnen hun sector. Het opdoen van praktijkervaring is een essentieel onderdeel om de attitude onder de knie te krijgen. De scholen beschikken veelal niet over een uitgebreid assortiment stellingmateriaal om dit met de leerlingen grondig in te oefenen.

Link met strategische doelstellingen

Scholen ondersteunen op vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur.

Partners

Constructiv | Mensura | diverse gastscholen

Bereikte resultaten

Potentieel bereik: **54**

Maximaal bereik: **20 (37%)**

Effectief bereik: **26 (130%)**

Gerealiseerde opleidingsdagen leerlingen: **419**

Gerealiseerde opleidingsdagen leerkrachten: **nvt**

Evaluatie

Dit structureel project blijft een klepper binnen het RTC-aanbod voor het studiegebied hout-bouw. Dit jaar werden 39 sessies ingepland en konden we een groot aantal unieke scholen bedienen. Daartegenover staan wel een aanzienlijk aantal scholen die geen gebruik kunnen maken van het aanbod wegens de beperkte capaciteit. We willen werk maken van een Vlaamse doorlichting van het project om een gelijkvormige en breed gedragen aanpak voor te stellen. Hierbij zijn het structureel karakter, de financiële gevolgen en ruimere toegankelijkheid voor de scholen belangrijke uitgangspunten.

3.6 GRAAFMACHINES

De graafmachine wordt in de land- en tuinbouw dagelijks gebruikt. Een Oost-Vlaamse partner stelt zijn machines en expertise ter beschikking van de scholen zodat de leerlingen in de praktijk aan de slag kunnen op de locatie van de deelnemende school.

Vooropgestelde doelstellingen

Met het project komen we tegemoet aan de behoefte van de scholen om hun leerlingen in praktijk kennis te laten maken met de verschillende facetten (werking, veiligheid, uitvoering werk, ...) van graafmachines. De scholen beschikken immers niet over de nodige apparatuur (graafmachines) en de hoge investeringen zijn niet te verantwoorden. Dit project draagt bij aan de veiligheids- en competentie-eisen van een toekomstige werknemer binnen de land- en tuinbouwsector.

Link met strategische doelstellingen

- Acties tot stand brengen vanuit een lokale dialoog tussen scholen en bedrijven.
- Scholen ondersteunen op vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur.
- Verhogen van de projectdeelname zonder afbreuk van de kwaliteit van de opleidingen.

3.7 TREKKERHYDRAULICA

De talrijke en hoogtechnologische landbouwtrekkers binnen de sector vragen steeds meer goed opgeleide techniekers. Het project biedt de mogelijkheid aan de scholen om hun leerlingen, volgens hun niveau, kennis te laten maken met de diverse hydraulica-toepassingen en er praktisch mee aan de slag te gaan. Een expert in de materie stelt zijn kennis, de nodige apparatuur en didactische hulpmiddelen ter beschikking om de deelnemers volgens niveau te inspireren of te vervolmaken.

Vooropgestelde doelstellingen

De sector van de land- en tuinbouwmachines kampt met een nijpend tekort aan technici en kwam een drietal jaar geleden bij ons terecht. Na overleg met de verschillende betrokkenen werd het project ontwikkeld en wordt het ondertussen reeds drie jaar succesvol aangeboden aan de Oost-Vlaamse scholen. Het project komt tegemoet aan de volgende noden/behoefte:

- Inspireren van leerlingen land- en tuinbouw voor hydraulica en mechanisatie
- Gebrek aan innovatieve praktijk-mogelijkheden als noodzakelijke opleidingsaanvulling in de betreffende scholen opvangen

Link met strategische doelstellingen

- Acties tot stand brengen vanuit een lokale dialoog tussen scholen en bedrijven.

Partners

Gavarent

Bereikte resultaten

Potentieel bereik: 17

Maximaal bereik: 6 (35%)

Effectief bereik: 7 (116%)

Gerealiseerde opleidingsdagen leerlingen: 124

Gerealiseerde opleidingsdagen leerkrachten: nvt

Evaluatie

De verschillende partners en deelnemers aan het project zijn tevreden over het project en de bovenvermelde projectdoelstellingen worden bereikt. Het project gaat, onder deze vorm, zijn vierde jaargang in. De betrokken land- en tuinbouwscholen staan weigerachtig tegenover een mogelijk afbouwscenario. We gaan de komende jaren op zoek naar een alternatieve invulling van de behoefte die mogelijk leidt tot een duurzame en verzelfstandigde oplossing. Hiervoor willen we de bedrijfswereld nauwer betrekken en de expertise van PCLT inschakelen.

- Scholen ondersteunen op vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur.
- Verhogen van de projectdeelname zonder afbreuk van de kwaliteit van de opleidingen.

Partners

CNH Industrial nv | PCLT (Praktijkcentrum voor land- en tuinbouw vzw)

Bereikte resultaten

Potentieel bereik: 6

Maximaal bereik: 6 (100%)

Effectief bereik: 6 (100%)

Gerealiseerde opleidingsdagen leerlingen: 109

Gerealiseerde opleidingsdagen leerkrachten: nvt

Evaluatie

De verschillende partners en deelnemers aan het project zijn tevreden over het project en de bovenvermelde projectdoelstellingen worden bereikt. Het project gaat, onder deze vorm, zijn vijfde jaargang in. De betrokken land- en tuinbouwscholen staan weigerachtig tegenover een mogelijk afbouwscenario. We zullen met het project wel blijven inzetten op innovatie binnen dit thema.

3.8 AGROMACHINEPARK

Tijdens het schooljaar 2016-2017 werd het piloot-project gelanceerd. Een ruim partnerschap stelde gedurende ruim drie maanden een GPS-gestuurde spuitmachine en landbouwtrekker ter beschikking van de Oost-Vlaamse scholen. Na het volgen van een TTT konden de leerkrachten met hun leerlingen zelfstandig aan de slag op de gastlocatie, de proefhoeve van Hogent in Bottelare.

Vooropgestelde doelstellingen

De machines in de land- en tuinbouwsector zijn 'heavy duty', grote investeringen en bovendien evolueren de uitrustingen zo snel dat hierin investeren niet te verantwoorden is door scholen. Daartegenover staat wel het belang dat de toekomstige werknemers uit de sector een realistisch beeld moeten krijgen van hun professionele toekomst. De toegankelijkheid van de nieuwste ontwikkelingen binnen de land- en tuinbouwsector voor het onderwijs is de doelstelling van dit project. Bovendien hopen we samen met de partners via dit project leerlingen warm te maken voor een toekomst binnen landbouw-mechanisatie. Een sector die kampt met een grote krapte op de arbeidsmarkt.

Link met strategische doelstellingen

Scholen ondersteunen op vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur.

Partners

Fedagrim | LEMKEN | Hogent | NewHolland Belux

3.9 MOBIELE KOFFERS

De kofferset meet- en regeltechnieken is een echte klassieker. Scholen kunnen de koffers ontlenen bij het RTC. Met de koffers kunnen regelkringen worden afgesteld via verschillende methoden, een regelaar bedienen en meten van de temperatuur met een PT100 of thermokoppel. Daarnaast konden ook de koffers SMC ontleend worden twee met speciale cilinders en twee met vacuümtechnieken.

Vooropgestelde doelstellingen

Het project is geslaagd als leerlingen hun kennis hebben versterkt op vlak van: meet- en regeltechnieken, vacuümtechnieken en cilinders.

Link met strategische doelstellingen

- Scholen ondersteunen op vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur.
- Verhogen van de projectdeelname zonder afbreuk van de kwaliteit van de opleidingen.

Bereikte resultaten

Potentieel bereik: 6

Maximaal bereik: 6 (100%)

Effectief bereik: 6 (100%)

Gerealiseerde opleidingsdagen leerlingen: nvt

Gerealiseerde opleidingsdagen leerkrachten: 8

Evaluatie

Dit project werd op een afsluitend evaluatiemoment als bijzonder positief ervaren door de partners en deelnemers. Ondanks de twijfels bij de betrokken leerkrachten bij de opstart van het project zijn de bereikte resultaten overwegend positief. De leerkrachten overwonnen de schrik om met het nieuwe materieel aan de slag te gaan. De leerlingen konden onder begeleiding met innovatieve machines kennis maken! De partners erkennen de win-win op lange termijn. Dit project is een resultaat van een intensieve samenwerking met beperkte middelen.

Partners

RTC Oost-Vlaanderen

Bereikte resultaten

Potentieel bereik: 29

Maximaal bereik: 9 (31%)

Effectief bereik: 7 (77%)

Ontleende dagen: 183

Gerealiseerde opleidingsdagen leerlingen: 143

Evaluatie

De koffers meet-en regeltechnieken bevinden zich momenteel in continueringfase, een afbouwtraject is niet voorzien. Uit bevraging bij de projectgroep blijken de koffers meet- en regeltechnieken nog steeds een meerwaarde te bieden. De koffers SMC worden uit de ontleendienst gehaald wegens te weinig vraag.

3.10 AANBOD AUTOMATISERING

Actie 1: pick & place

In Odisee Gent kunnen scholen een opleiding pick & place volgen. Onder begeleiding van een docent wordt de dag als volgt georganiseerd:

Kennismaking met de nieuwe automatiserings- en visualisatie toestellen en de TIA software:

- Kennismaking met de nieuwe S7-1200 PLC's en de TIA software
- Programmeren van de KTP600 Operating panel met WinCC
- Automatiseren volgens de Grafcet (norm voor het voorstellen van algoritmen bij PLC-programma's).

Automatiseren en visualiseren van de didactische processen en industriële communicatie:

- Studie van de ASi communicatie van de sensoren en actoren
- Uitbreiding van de automatisering en de visualisatie van de didactische processen
- Koppeling maken tussen de verschillende PLC's en OP's met een PROFINET netwerk

Het project werd in 2011 helemaal up to date gebracht. Het was voor 2011 een mobiel project, maar uiteindelijk bleek de apparatuur te gevoelig voor transport en werd beslist om het op een vaste locatie te vestigen. Door de samenwerking met Odisee Gent is het project gegarandeerd van een goede technische knowhow.

Vooropgestelde doelstellingen

Het project is geslaagd wanneer de leerlingen kennis hebben opgedaan rond: S7-1200 PLC, programmeren, automatiseren, visualiseren, ASi communicatie, Profinet

Link met strategische doelstellingen

- Scholen ondersteunen op vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur.
- Verhogen van de projectdeelname zonder afbreuk van de kwaliteit van de opleidingen.

Partners

Odisee

Bereikte resultaten

Potentieel bereik: 29

Maximaal bereik: 6 (20%)

Effectief bereik: 8 (133%)

Gerealiseerde opleidingsdagen leerlingen: 84

Gerealiseerde opleidingsdagen leerkrachten: nvt

Verklaring bereik: we hebben een groter effectief bereik gerealiseerd dan vooropgesteld (6 data) door kleine groepen samen in te plannen.

Evaluatie

Het project in Odisee biedt nog steeds een meerwaarde op vlak van automatisering. De lessen worden gegeven door een docent van het hoger onderwijs. De invalshoek is hoogtechnologisch. De zes beschikbare data worden altijd snel ingenomen.

Actie 2: aanbod automatisering RTC-antennepunt

Het antennepunt bevat verschillende opstellingen. De processimulaties worden didactisch ondersteund door MPS-stations, PLC's en Field PG's. De deelnemer krijgt de kans om een foutenanalyse uit te voeren, diagnoses te formuleren en processtorings op te sporen.

De aangeleerde competenties en vaardigheden binnen deze opleiding sluiten aan bij de onderwijskundige en industriële doelstellingen geformuleerd in diverse studierichtingprofielen en beroepsprofilering. Een lesgever van het antennepunt verzorgt de opleiding. Volgende modules kunnen gevolgd worden: pneumatica, sturing in de automatisering, PLC, hydraulica.

Vooropgestelde doelstellingen

Het project is geslaagd als de leerlingen kennis hebben opgedaan rond één of meerdere onderwerpen: pneumatica, sturing in de automatisering, PLC, hydraulica.

Link met strategische doelstellingen

- Scholen ondersteunen op vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur.
- Verhogen van de projectdeelname zonder afbreuk van de kwaliteit van de opleidingen.

3.11 KUNSTSTOFFENTECHNOLOGIE

De opleiding kunststoffentechnologie focust op drie delen: technologie, matrijzen en kunststofmaterialen. Leerlingen leren het begrip kennen en de scheikundige opbouw. Daarnaast komen de voordelen, toepassings- en werkingsgebieden van kunststoffen aan bod. Het deel matrijzen spitst zich toe op de opbouw, de soorten, het ontwerpen, de montage en demontage. In het labo kunststofmaterialen wordt nagegaan welke proeven kunnen worden uitgevoerd (trekproef, hardheid, glansmeting, spanning).

Vooropgestelde doelstellingen

Het project is geslaagd als de leerlingen hun competenties hebben versterkt rond één of meerdere onderwerpen: technologie, matrijzen, kunststofmaterialen.

Link met strategische doelstellingen

- Scholen ondersteunen op vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur.
- Verhogen van de projectdeelname zonder afbreuk van de kwaliteit van de opleidingen.

Partners

TOFAM Oost-Vlaanderen (Tewerkstellings- en Opleidingsfonds Arbeiders Metaal) | Bernardus-technicum Oudenaarde

Bereikte resultaten

Potentieel bereik: 29

Maximaal bereik: 6 (20%)

Effectief bereik: 8 (133%)

Gerealiseerde opleidingsdagen leerlingen: 82

Gerealiseerde opleidingsdagen leerkrachten: nvt

Evaluatie

Er werden 8 opleidingsdata gerealiseerd in 2016-2017. Het antennepunt werd opgestart in 2005 en werd tussentijds up to date gebracht. De meerwaarde van het project is de grootte van het pakket, maar we stellen echter vast dat de technologie van het antennepunt ondertussen deel uitmaakt van de standaarduitrusting in scholen. In 2017-2018 wordt de dialoog aangegaan met de school om een afbouwtraject op te zetten.

Partners

PlastIQ | Edugo Campus Glorieux Oostakker

Bereikte resultaten

Potentieel bereik: 29

Maximaal bereik: 20 (69%)

Effectief bereik: 13 (65%)

Gerealiseerde opleidingsdagen leerlingen: 181

Gerealiseerde opleidingsdagen leerkrachten: nvt

Evaluatie

De technologie voorhanden in het antennepunt kunststoffentechnologie wordt door de sector up to date gebracht. Dit jaar namen 13 unieke scholen deel verspreid over 17 opleidingsdagen. Daarnaast nemen ook veel scholen via de provincieoverschrijdende werking vanuit Vlaams-Brabant deel: 4 scholen namen 9 opleidingsdagen in beslag.

3.12 PRAKTISCH OMGAAN MET MACHINEVEILIGHEID

In het project Praktisch Omgaan met Machineveiligheid (POM) werd de uitbouw voorzien van modulaire en praktijkgerichte leerinhouden rond functionele veiligheid. Ook de nieuwe regelgeving hieromtrent komt aan bod. De oefeningen starten met een risicoanalyse van een bepaalde applicatie. Het te halen veiligheidsniveau – afhankelijk van de 'gevaarlijkheid' van de gekozen applicatie – wordt bepaald a.d.h.v. software. Tijdens de opleiding komen praktische oefeningen aan bod.

In functie van de studierichting van de leerlingen wordt de workshop aangepast. Zo wordt er voor de opleidingen EM en IW meer ingegaan op de verschillende aspecten en eisen van mechanische afschermingen en beveiligingen. Bij de meer elektrische opleidingen wordt dieper in gegaan op het gebruik van beveiligingssensoren en schakelingen.

Vooropgestelde doelstellingen

Het project POM is een succesverhaal. Het is een samenwerking tussen bedrijfsleven, hoger onderwijs en secundair onderwijs. De hogeschool heeft in dit verhaal didactische koffers rond machineveiligheid ontwikkeld samen met ArcelorMittal Gent-Luik. De docent die de opleiding verzorgt heeft zich gespecialiseerd in de materie en is perfect op de hoogte van de laatste normen. Op die manier slagen we er in om een complexe materie op een efficiënte manier over te brengen.

Het project is geslaagd als leerlingen volgende competenties verwerven:

- Praktisch kaderen van de relevante regelgeving
- Uitleggen van een risicoanalyse a.d.h.v. een praktisch voorbeeld
- Uitgaande van de risicoclassificatie een veiligheidssturing bovenop de standaardsturing implementeren

Link met strategische doelstellingen

- Scholen ondersteunen op vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur.
- Verhogen van de projectdeelname zonder afbreuk van de kwaliteit van de opleidingen.

Partners

Odisee

Bereikte resultaten

Potentieel bereik: **31**

Maximaal bereik: **20 (65%)**

Effectief bereik: **20 (100%)**

Gerealiseerde opleidingsdagen leerlingen: **155,5**

Gerealiseerde opleidingsdagen leerkrachten: **nvt**

Evaluatie

De opleiding praktisch omgaan met machineveiligheid is een gegeerde opleiding. De reden hiervoor is dat het onderwerp zo specifiek is dat scholen de expertise van de lesgever in deze thematiek op prijs stellen. De opleidingen worden vaak aangevraagd door de scholen. In 2016-2017 realiseerden we 24 halve opleidingsdagen voor 311 leerlingen. In 2017-2018 zal worden uitgezocht met een aantal scholen of het mogelijk is om het project te verzelfstandigen, bijvoorbeeld door eigen koffers te ontwikkelen.

3.13 VEILIG WERKEN OP EEN ROLSTEIGER

De lesgever van Mensura komt langs op de school met een pakket van een 3-tal rolsteigers om ter plaatse de opleiding veilig werken op hoogte – rolsteiger te geven. In de voormiddag is er een theoretisch gedeelte gevolgd door een praktijk gedeelte in de namiddag. Dan bouwen de leerlingen de rolsteigers op onder deskundige begeleiding rekening houdend met de veiligheidsaspecten.

Vooropgestelde doelstellingen

Het project is geslaagd als leerlingen de veiligheidsaspecten van werken op hoogte onder de knie krijgen.

Link met strategische doelstellingen

- Acties tot stand brengen vanuit een lokale dialoog tussen scholen en bedrijven.
- Verhogen van de projectdeelname zonder afbreuk van de kwaliteit van de opleidingen.

Partners

TOFAM Oost-Vlaanderen | Mensura

Bereikte resultaten

Potentieel bereik: **41**

Maximaal bereik: **19 (46%)**

Effectief bereik: **19 (100%)**

Gerealiseerde opleidingsdagen leerlingen: **255**

Gerealiseerde opleidingsdagen leerkrachten: **nvt**

Evaluatie

De opleiding rolsteiger is omwille van het specifieke onderwerp veel gevraagd. Uit bevraging bij de projectgroep blijkt dit project nog steeds gewild omwille van het veiligheidsaspect. Daarnaast bleek de expertise en het materiaal van de opleider doorslaggevend te zijn als argument om in te schrijven. De opleiding is bijzonder klantvriendelijk, de lesgever komt ter plaatse, dus de school hoeft geen leerlingenvervoer te voorzien. In 2017-2018 willen we onderzoeken of dit project kan verzelfstandigd worden. In dit geval verwijzen we ook naar het project VWOH in het studiegebied bouw.

3.14 DUURZAAM ENERGIEBEHEER

Duurzaam energiebeheer laat de deelnemers toe rendementsberekeningen te maken van verschillende types zonnepanelen. Daarbij wordt rekening gehouden met tal van factoren:

- Situering zonne-energie, instraling op oppervlak, verschillende begrippen
- Welke invloed heeft de hellingshoek?
- Bepalen van de te verwachten energieopbrengst per jaar, maand, dag.
- Opbouw, werking en soorten fotovoltaïsche zonnecellen.
- Karakteristieke gegevens en curven van een zonnepaneel
- Vergelijken van fotovoltaïsche zonnepanelen.
- Beschaduwning van zonnepanelen. Nut en werking van bypassdiodes. Fotovoltaïsche zonnepanelen opstellen bij hellende en bij platte daken.
- Netgekoppelde installatie plus netterugvoeding.
- Soorten omvormers en hun toepassingsgebied.
- Configureren van een fotovoltaïsche installatie met aangepaste software.
- Veiligheid bij werken aan fotovoltaïsche installaties.
- Eisen van de netbeheerder en de keuringsorganismen.

Vooropgestelde doelstellingen

Het project is geslaagd als leerlingen hun kennis hebben versterkt op vlak van: begrippen zonne-energie, soorten zonnecellen, soorten omvormers, berekeningen van opbrengsten aan de hand van oefeningen en veiligheid.

Link met strategische doelstellingen

- Scholen ondersteunen op vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur.
- Verhogen van de projectdeelname zonder afbreuk van de kwaliteit van de opleidingen.

Partners

VTI Deinze

Bereikte resultaten

Potentieel bereik: **24**

Maximaal bereik: **10 (41%)**

Effectief bereik: **10 (100%)**

Gerealiseerde opleidingsdagen leerlingen: **121**

Gerealiseerde opleidingsdagen leerkrachten: **nvt**

Evaluatie

De opleiding duurzaam energiebeheer wordt gegeven door een leerkracht van het VTI Deinze. De opleiding richt zich in eerste instantie op leerlingen elektriciteit-elektronica en elektrische installatietechnieken. Tijdens de opleiding komen berekeningen inzake energieopbrengst van zonnepanelen aan bod. De opleiding wordt sterk gewaardeerd. In 2017-2018 wordt echter een afbouwscenario voorgesteld, dit garandeert de Oost-Vlaamse scholen nog een tweetal jaar opleidingsmogelijkheden. Ondertussen wordt gezocht naar een nieuwe invulling van het thema duurzame energie.

3.15 AANBOD ONDERHOUDSTECHNIKEN

Actie 1: RTC antennepunt GOMA

In Oudenaarde kan men terecht voor de opleiding geavanceerde onderhouds-, montage- en afsteltechnieken. De opleidingen – die allen zijn opgebouwd in functie van te behalen leerplandoelstellingen – worden gegeven door een instructeur.

Volgende onderwerpen komen aan bod:

- hydraulica (ook voor de studiegebieden land- en tuinbouw en auto)
- lager montage- en demontageopstellingen CARB en andere lagers
- een uitlijnstand waar twee gelagerde assen in elkaars verlengde uitgelijnd worden
- twee uitlijnstanden voor riemschijven
- een proefstand lagerschadedetectie
- een proefstand centrifugaalpomp
- een proefstand ruwheidsmeting
- studie, uitlijning en onderhoud van centrifugaalpomp en hun aandrijving

Vooropgestelde doelstellingen

Het antennepunt bestaat al een aantal jaar, maar bewijst nog steeds een meerwaarde door in te spelen op hydraulica en (de)montagetechnieken. Gaandeweg kwamen ook andere studiegebieden naar het antennepunt, zoals bijvoorbeeld land- en tuinbouwtechnieken.

Link met strategische doelstellingen

- Scholen ondersteunen op vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur.
- Verhogen van de projectdeelname zonder afbreuk van de kwaliteit van de opleidingen.

Partners

TOFAM Oost-Vlaanderen | Bernardustechnicum Oudenaarde

Bereikte resultaten

Potentieel bereik: 26

Maximaal bereik: 12 (46%)

Effectief bereik: 7 (58%)

Gerealiseerde opleidingsdagen leerlingen: 160

Gerealiseerde opleidingsdagen leerkrachten: nvt

Evaluatie

Het onderwerp onderhoudstechnieken is een thema dat de laatste jaren alleen maar toeneemt in belang. De arbeidsmarkt vraagt onderhoudstechnici, maar de vacatures raken amper ingevuld. Het antennepunt GOMA bestaat al bijzonder lang, maar de infrastructuur die er wordt aangeboden is nog steeds actueel. We hadden in ons jaaractieplan 2016-2017 vooropgesteld om 12 opleidingen te realiseren. Uiteindelijk hebben we 17 opleidingsmomenten voor 160 leerlingen kunnen realiseren. Opmerkelijk is wel dat verschillende scholen met meerdere groepen komen.

Actie 2: plaatbewerking

Je leerlingen inzicht geven in het volledige proces van de plaatbewerking: vanuit een sheet metal 3D ontwerptekening tot het werkelijke geplooid stuk.

Leerlingen leren er aan de hand van een voorbeeldoefening werken met het computerprogramma van LVD. Een sheet metal part, getekend in een CAD-pakket wordt omgezet naar een correcte .DXF-file en een NC-plooiprogramma wordt aangemaakt. Via deze bestanden kan het werkstuk gecreëerd worden. De plooibewerkingen worden vanop pc gesimuleerd en gecontroleerd.

Het stuk wordt gesneden door een waterlaserjet. De leerlingen voeren het door hen gecreëerde NC-programma uit op een acht-assige CNC Plooi-bank.

Vooropgestelde doelstellingen

Het project is geslaagd als leerlingen hun competenties versterken op vlak van tekenprogramma's, plooi-technieken en veiligheid.

Link met strategische doelstellingen

- Scholen ondersteunen op vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur.
- Verhogen van de projectdeelname zonder afbreuk van de kwaliteit van de opleidingen.

Partners

Odisee

Bereikte resultaten

Potentieel bereik: **21**

Maximaal bereik: **8 (38%)**

Effectief bereik: **4 (50%)**

Gerealiseerde opleidingsdagen leerlingen: **43**

Gerealiseerde opleidingsdagen leerkrachten: **nvt**

Evaluatie

Al een aantal jaar werken we samen met Odisee om plaatbewerkingstechnieken aan te bieden naar de scholen. Het project richt zich vooral naar lassen-constructie en mechanische vormgevingstechnieken. Uit navraag blijkt het project voor de ene school zeer interessant, maar we vernamen ook dat het niveau soms te hoog lag. Bij opmaak van het jaaractieplan 2017-2018 werd dit project niet meer opgenomen.

Actie 3: smeertechnieken

Smeertechnieken worden in onderhoud steeds belangrijker in kader van preventief onderhoud. In het opleidingscentrum van ArcelorMittal Gent-Luik kunnen leerlingen daarom opleidingen rond smeertechnieken volgen.

De volgende doelstellingen worden beoogd:

- De verschillende smeervetten kunnen onderscheiden en toepassen.
- Op een oordeelkundige wijze een wentellager kunnen voorzien van de juiste dosis smeervet.
- Het herkennen en herstellen van de verschillende soorten smeersystemen en types.

Vooropgestelde doelstellingen

ArcelorMittal Gent-Luik is al een structurele partner voor een 4-tal scholen uit de omgeving van Zelzate, Eeklo, Oostakker. Zij wensten echter naast die intensieve samenwerking ook nog een aanbod te geven naar andere scholen.

Het project is geslaagd als leerlingen hun kennis rond smeertechnieken hebben versterkt.

Link met strategische doelstellingen

- Acties tot stand brengen vanuit een lokale dialoog tussen scholen en bedrijven.
- Scholen ondersteunen op vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur.
- Verhogen van de projectdeelname zonder afbreuk van de kwaliteit van de opleidingen.
- Participeren aan samenwerkingsprojecten om onze organisatie duurzaam te verankeren.

Partners

ArcelorMittal Gent-Luik

Bereikte resultaten

Potentieel bereik: 25

Maximaal bereik: 5 (20%)

Effectief bereik: 3 (60%)

Gerealiseerde opleidingsdagen leerlingen: 17

Gerealiseerde opleidingsdagen leerkrachten: nvt

Evaluatie

De opleiding smeertechnieken wordt gratis aangeboden door ArcelorMittal Gent-Luik. In 2016-2017 voorzagen zij 4 opleidingsmomenten, waarvan er 3 ingevuld raakten door scholen waar ze geen ruime samenwerking mee hebben. Het bedrijf kiest ervoor om met een viertal scholen uit de omgeving een intensieve samenwerking uit te bouwen. Het RTC aanbod richt zich naar de scholen die geen deel uitmaken van die vier. De opleiding wordt gesmaakt en verder gezet.

3.16 MOBIEL PAKKET KOOKMATERIAAL

Inhoudelijke beschrijving

Het pakket kookmateriaal bestaat uit een Pacojet, Thermomix en Polyscience. Deze toestellen kunnen door de scholen ontleend worden om met de leerlingen in de klas aan de slag te gaan. De begeleidende leerkrachten dienen een TTT gevolgd te hebben die gebruik en onderhoud van de toestellen toelicht.

Vooropgestelde doelstellingen

In de horeca en gastronomie blijven techniek en technologie niet achter. Steeds meer worden technologische toestellen gebruikt in de keuken. Dit zijn grote investeringen voor bepaalde scholen die moeilijk terug te verdienen zijn en efficiënt ingezet kunnen worden. Het materiaal voorzien via een uitleensysteem is een duurzame oplossing voor de scholen.

Deze werkwijze zorgt ervoor dat de leerlingen van alle scholen de kans krijgen met de nieuwste ontwikkelingen binnen de sector kennis te maken zodat ze voorbereid op de arbeidsmarkt terecht komen.

Link met strategische doelstellingen

- Scholen ondersteunen op vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur.
- Verhogen van de projectdeelname zonder afbreuk van de kwaliteit van de opleidingen.

Partners

Cnudde

Bereikte resultaten

Potentieel bereik: 8

Maximaal bereik: 8 (100%)

Effectief bereik: 3 (38%)

Gerealiseerde opleidingsdagen leerlingen: nvt

Gerealiseerde opleidingsdagen leerkrachten: nvt

Evaluatie

Het project zat dit jaar voor het vijfde jaar op rij in het aanbod. We merken een duidelijke achteruitgang in de aanvragen vanuit de Oost-Vlaamse scholen met een aanbod binnen het studiegebied voeding. Er blijft belangstelling van kleinere scholen. Voor deze scholen wordt het project als waardevol beschouwd en een absolute meerwaarde voor de leerlingen. De structurele kost van dit project is beperkt waardoor een continuering onder zijn huidige vorm niet bezwaarlijk is.

3.17 OPERATIONAL EXCELLENCE – MANAGEMENT VAN DE GROOTKEUKEN

Catering en de grootkeuken hebben de laatste jaren een immense evolutie gekend. Zowel in de profit als in de non-profit-catering hebben nieuwe technieken en managementtools hun ingang gevonden. Dit alles in functie van het behalen van topkwaliteit in combinatie met een mooi bord! In enkele Gentse bedrijfskeukens kunnen leerlingen de werking van een grootkeuken ervaren onder deskundige begeleiding van een expert.

Vooropgestelde doelstellingen

Met dit project streven we naar een belangrijke praktijkervaring voor de leerlingen binnen de studierichting grootkeuken. In een realistische bedrijfssetting komen de leerlingen in contact met de bedrijfsrealiteit van een professionele bedrijfskeuken.

Link met strategische doelstellingen

Scholen ondersteunen op vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur.

Partners

Compass-group

Bereikte resultaten

Potentieel bereik: 6

Maximaal bereik: 3 (50%)

Effectief bereik: 3 (100%)

Gerealiseerde opleidingsdagen leerlingen: nvt

Gerealiseerde opleidingsdagen leerkrachten: nvt

Evaluatie

Omwille van een herstructurering was er gedurende één jaar geen aanbod vanuit Compass-group. In het schooljaar 2016-2017 engageerde Compass-group zich opnieuw voor een beperkt aantal sessies. Hierdoor konden slechts een beperkt aantal scholen deelnemen. Dit aanbod wordt echter door de scholen met studierichting grootkeuken als een absolute meerwaarde ervaren.

3.18 AANBOD AUTO

Actie 1: nieuwe lastechnieken

Deze lascursus laat de deelnemers kennismaken met de nieuwste hoogsterke staalsoorten en de aangepaste lastechnieken voor moderne koetswerken. De cursus biedt ruimschoots oefening in technieken zoals MIG-solderen, pulserend lassen, inverter puntlassen.

Vooropgestelde doelstellingen

De doelstelling is om leerlingen met reeds enige laservaring kennis te laten maken met de recentste ontwikkelingen op het gebied van lassen.

Door deze opleiding te volgende zullen de leerlingen kennis vergaren omtrent:

- de moderne variaties op staalplaat in de koetswerkopbouw en de gevolgen ervan voor het reparatielaswerk.
- de verschillen tussen klassieke halfautomatische en pulserende toestellen.
- de verschillen en het gebruik van de puntlas-toestellen die worden aanbevolen voor het lassen van een modern koetswerk.
- het toepassen en gebruiken van de techniek van het hardsolderen.
- de verschillende lasmethodes die noodzakelijk zijn om koetswerkreparaties volgens de nieuwste richtlijnen van de constructeurs en de normen van de verschillende technische controleorganisaties uit te voeren.

Ook wordt voldoende tijd vrijgemaakt voor praktijk-oefeningen met de verschillende lasprocédés, analyse van lasfouten, controlemethode voor de laskwaliteit en de specifieke veiligheids- en hygiënemaatregelen bij lasoperaties.

Link met strategische doelstellingen

Scholen ondersteunen op vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur.

Partners

Educam

Bereikte resultaten

Potentieel bereik: 9

Maximaal bereik: 9 (100%)

Effectief bereik: 4 (44%)

Gerealiseerde opleidingsdagen leerlingen: 64

Gerealiseerde opleidingsdagen leerkrachten: nvt

Evaluatie

Het project is geslaagd als de leerlingen hun competenties voldoende kunnen versterken in deze aangepaste lastechnieken. Deze opleidingen worden geëvalueerd door Educam, elke deelnemer dient een evaluatiedocument in te vullen na het volgen van de opleiding. Het aanbod werd geëvalueerd op de RTC-projectgroep Auto, over het algemeen waren de deelnemers tevreden over de opleiding. Het project is echter niet meer opgenomen in het jaaractieplan 2017-2018, omdat de sector zelf de opleidingen ondersteunt.

Actie 2: Communicatie omtrent gratis aanbod Educam

Autoweb is een platform voor afstandsleren voor lesgevers en jongeren autotechnologie. Afstandsleren wint in de autosector permanent aan belang. Autobouwers en allerlei leveranciers maken er voor hun bijscholingen gretig gebruik van. De online Autoweb-trainingen zijn ontwikkeld en uitgeschreven door beroepsmensen uit de autosector. Afstandsleren geeft jongeren de mogelijkheid om op hun eigen tempo te leren: waar ze maar willen, wanneer ze het past.

Via de website autowebtraining.be hebben jongeren gratis toegang tot 20 e-learning modules. Alle aangeboden modules komen voor in de leerplandoelstellingen voor auto gerelateerde studierichtingen. Bovendien kunnen zes van die modules gecombineerd worden met beroepspraktijk op de werkplaats. Voorwaarde is echter dat jongeren de online modules voor die opleidingen doorlopen.

Meer specifiek gaat het hier over volgende modules die kunnen gecombineerd worden met een praktijkopleiding van één dag: geometrie, emissie, airconditioning, commonrail, diagnose, multiplex.

De Oost-Vlaamse scholen met studiegebied auto konden de Autoweb praktijkmodules volgen via de provinciegrensoverschrijdende werking.

Vooropgestelde doelstellingen

RTC Oost-Vlaanderen biedt Educam, een platform en netwerk van scholen aan waarmee mogelijke samenwerkingen kunnen gecreëerd worden, onafhankelijk van de onderwijskoepel waartoe een school/jongere/lesgever behoort.

Educam voorziet ook jaarlijks een variërend aanbod van opleidingen die gratis door scholen met studiegebied auto kunnen worden gevolgd. Aan RTC Oost-Vlaanderen wordt gevraagd om dit aanbod te communiceren naar de specifieke doelgroep. Het project is geslaagd als we scholen kunnen motiveren om gebruik te maken van dit gratis aanbod.

Link met strategische doelstellingen

- Scholen ondersteunen op vlak van noodzakelijke infrastructuur en apparatuur.
- Participeren aan samenwerkingsprojecten om onze organisatie duurzaam te verankeren.

Partners

Educam

Bereikte resultaten

Potentieel bereik: **25**

Maximaal bereik: **25 (100%)**

Effectief bereik: **nvt**

Gerealiseerde opleidingsdagen leerlingen: **nvt**

Gerealiseerde opleidingsdagen leerkrachten: **nvt**

Evaluatie

De projectgroep Auto is het forum voor verschillende partners om de scholen met een aanbod auto te bereiken. Bovenvermeld aanbod maakt eigenlijk deel uit van de platformwerking en wordt in het volgend jaaractieplan opgenomen in de community auto.

3.19 BEREIK

De doelgroep waarvoor de RTC's een subsidie ontvangen van het departement Onderwijs en Vorming omvat in Oost-Vlaanderen 133 onderwijsinstellingen. Van die 133 onderwijsinstellingen bereikten we het voorbije schooljaar **68,4%**.

RTC Oost-Vlaanderen heeft er in haar strategisch plan 2015-2020 voor gekozen om op een aantal studiegebieden te focussen: auto, hout, bouw, chemie, land- en tuinbouw, mechanica-elektriciteit, voeding en zorg. Enkel voor deze studiegebieden werd een aanbod uitgewerkt. In totaal goed voor 104 onderwijsinstellingen. Via onze platform- en projectwerking proberen we zoveel mogelijk van deze onderwijsinstellingen te bereiken. In 2016-2017 bereikten we **87,5%** van de 104 onderwijsinstellingen.

Deeltijds beroepssecundair onderwijs:

Potentieel bereik: **11**

Effectief bereik: **11 (100%)**

Syntra:

Potentieel bereik: **4**

Effectief bereik: **1 (25%)**

Buitengewoon Secundair Onderwijs:

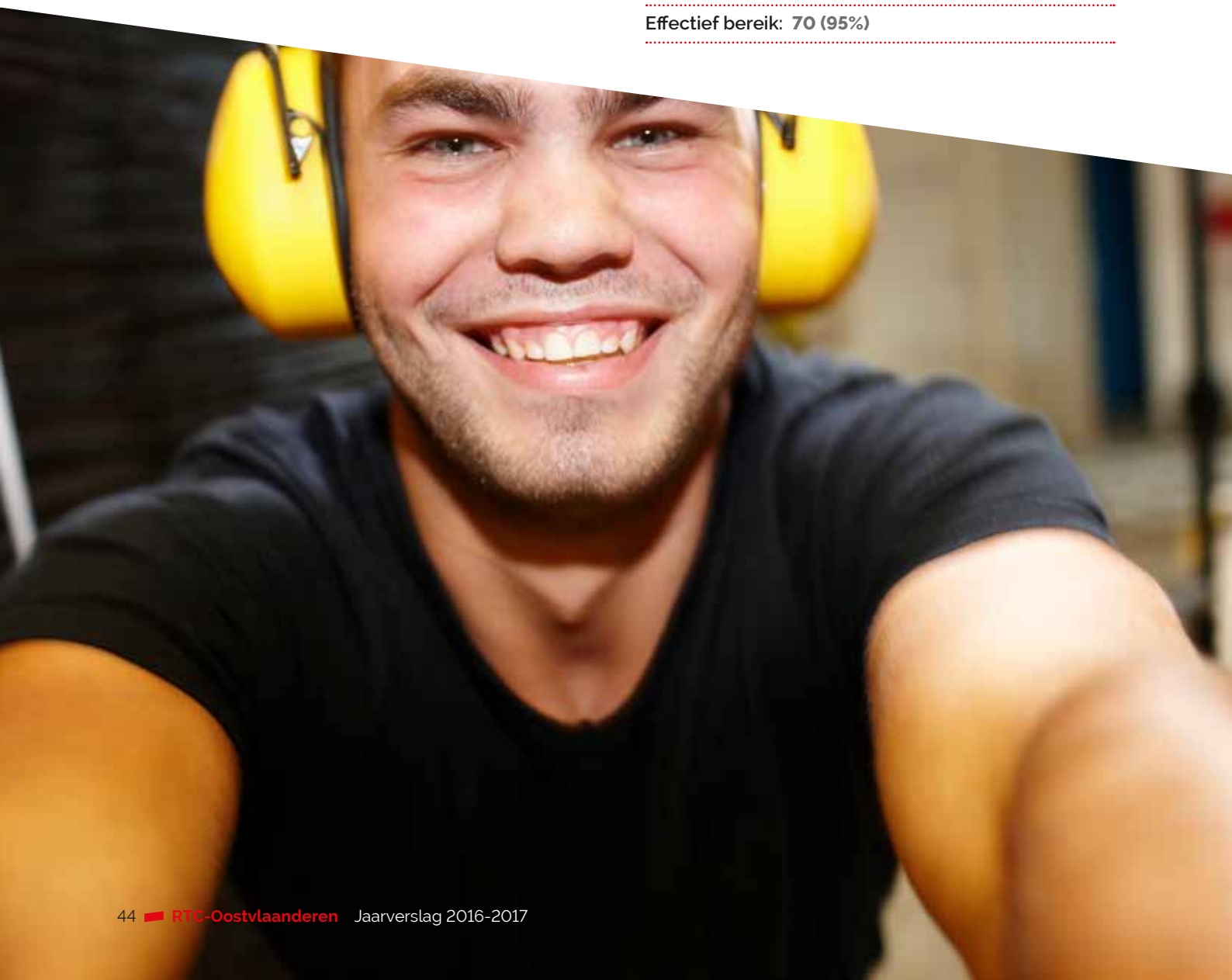
Potentieel bereik: **15**

Effectief bereik: **9 (60%)**

Technisch Secundair Onderwijs / Beroepssecundair Onderwijs:

Potentieel bereik: **74**

Effectief bereik: **70 (95%)**

4 Financieel verslag

SAMENVATTENDE CIJFERS VOOR HET WERKJAAR 2016-2017 (SEPTEMBER-AUGUSTUS)

Inkomsten	
Overdracht subsidie saldo 2015-2016	€ 37.701,77
Subsidie Vlaamse Overheid 2016-2017	€ 433.739,21
TOTAAL	€ 471.440,98
Cofinanciering	
Platformwerking	€ 50.750,00
Projectwerking	€ 100.506,80
Structurele kosten	€ 0,00
TOTAAL	€ 151.256,80
Uitgaven	
RTC uitgaven	
Platformwerking	€ 166.413,68
Projectwerking	€ 192.017,16
Structurele kosten	€ 76.638,21
TOTAAL	€ 435.069,04
Totale omzet	
Platformwerking	€ 217.163,68
Projectwerking	€ 292.523,96
Structurele kosten	€ 76.638,21
TOTAAL	€ 586.325,84
Resultaat	
Subsidietotaal	€ 471.440,98
Cofinancieringstotaal	€ 151.256,80
Uitgaventotaal	€ 586.325,84
Saldo	€ 36.371,94

Uitgaven begroot

A. Kosten verbonden aan platformwerking (geen cofinanciering vereist)

nr.	naam	gebudgetteerd	RTC-kost	cofinanciering	cofin%	totaal platformkost	SALDO
A1	PL.01 – Events	€ 31.908,53	€ 36.722,24	€ 40.750,00	53%	€ 77.472,24	€ -4.813,71
A2	PL.02 – Overleg en Dialoog	€ 28.310,33	€ 26.225,39	€ –	0%	€ 26.225,39	€ 2.084,94
A3	PL.03 – Lokale actienetwerken	€ 33.941,54	€ 31.394,68	€ 10.000,00	24%	€ 41.394,68	€ 2.546,86
A4	PL.04 – STEM-gerelateerde acties	€ 13.338,57	€ 13.100,01	€ –	0%	€ 13.100,01	€ 238,56
A5	PL.05 – Pop-up delen van materiaal, infrastructuur, apparatuur en/of kennis	€ 14.137,67	€ 10.555,88	€ –	0%	€ 10.555,88	€ 3.581,79
A6	PL.06 – Duurzame verankering van de RTC-werking d.m.v. samenwerking	€ 24.343,06	€ 28.446,07	€ –	0%	€ 28.446,07	€ -4.103,01
A7	PL.07 – Werkplekieren	€ 3.434,53	€ 2.959,18	€ –	0%	€ 2.959,18	€ 475,35
A8	PL.08 – PR & Communicatie	€ 19.240,37	€ 17.010,23	€ –	0%	€ 17.010,23	€ 2.230,14
	Subtotaal A	€ 168.654,60	€ 166.413,68	€ 50.750,00	23%	€ 217.163,68	€ 2.240,92

B. Kosten verbonden aan projecten (cofinanciering vereist)

nr.	naam	gebudgetteerd	RTC-kost	cofinanciering	cofin%	totaal projectkost	SALDO
B1	SO.01 – VDAB 10 dagen	€ 9.486,33	€ 7.245,54	€ –	0%	€ 7.245,54	€ 2.240,79
B2	SO.02 – Provincieoverschrijdende Werking (POW)	€ 21.686,96	€ 21.647,53	€ 12.686,72	37%	€ 34.334,25	€ 39,43
B3	HB.01 – Duurzaamheid i/d bouwsector	€ 13.668,16	€ 23.466,36	€ 6.762,42	22%	€ 30.228,78	€ -9.798,20
B4	HB.02 – bekistingsmateriaal	€ 6.834,08	€ 7.272,66	€ 822,80	10%	€ 8.095,46	€ -438,58
B5	HB.03 – Veilig Werken Op Hoogte	€ 28.668,16	€ 26.311,28	€ 20.532,12	44%	€ 46.843,40	€ 2.356,88
B6	LT.01 – Graafmachines	€ 9.668,16	€ 10.752,15	€ 3.049,20	22%	€ 13.801,35	€ -1.083,99
B7	LT.02 – Trekkerhydraulica	€ 10.668,16	€ 11.396,41	€ 2.900,00	20%	€ 14.296,41	€ -728,25
B8	LT.03 – Agromachinepark	€ 6.502,25	€ 5.907,44	€ 8.000,00	58%	€ 13.907,44	€ 594,81
B9	ME.01 – Mobiele koffers	€ 2.034,08	€ 2.188,47	€ –	0%	€ 2.188,47	€ -154,39
B10	ME.02 – Aanbod Automatisering	€ 7.024,53	€ 7.809,03	€ 4.400,00	36%	€ 12.209,03	€ -784,50
B11	ME.03 – Kunststoffentechnologie	€ 8.944,08	€ 8.915,60	€ 10.659,00	54%	€ 19.574,60	€ 28,48
B12	ME.04 – Praktisch Omgaan met Machineveiligheid	€ 12.364,08	€ 11.169,60	€ 6.240,00	36%	€ 17.409,60	€ 1.194,48
B13	ME.05 – Veilig werken o/e rolsteiger	€ 11.309,08	€ 17.309,23	€ 8.000,00	32%	€ 25.309,23	€ -6.000,15
B14	ME.06 – Duurzaam Energiebeheer	€ 6.334,08	€ 5.849,28	€ 2.124,00	27%	€ 7.973,28	€ 484,80
B15	ME.07 – Aanbod onderhoudstechnieken	€ 16.401,80	€ 14.483,45	€ 6.194,50	30%	€ 20.677,95	€ 1.918,35
B16	VO.01 – Mobiel pakket kookmateriaal	€ 2.400,45	€ 2.483,59	€ –	0%	€ 2.483,59	€ -83,14
B17	AU.01 – Aanbod Auto	€ 15.334,08	€ 7.809,56	€ 8.136,04	51%	€ 15.945,60	€ 7.524,52
	Subtotaal B	€ 189.328,52	€ 192.017,16	€ 100.506,80	34%	€ 292.523,96	€ 2.688,64

C. Structurele kosten & fondsen bestemd voor sociaal passief (geen cofinanciering vereist)

nr.	naam	gebudgetteerd	RTC-kost	cofinanciering	cofin%	totaal RTC-kost	SALDO
C1	structurele kosten RTC 2016-2017	€ 75.756,08	€ 76.638,21	€ -	0%	€ 76.638,21	€ 882,13
C2	Fondsen sociaal passief	€ -	€ -	nvt	nvt	€ -	€ -
Subtotaal C		€ 75.756,08	€ 76.638,21	€ -	0%	€ 76.638,21	€ 882,13
			€ 435.069,04	€ 151.256,80		€ 586.325,84	
SALDO:			€ 36.371,94				

5 Samenstelling raad van bestuur

Hieronder vindt u een overzicht van de leden van de raad van bestuur van de vzw RTC Oost-Vlaanderen in 2016-2017.

Voorzitter

Dhr. Mil Kooyman, onafhankelijk

- Mevr. Freeken Bauwens, SG V 45 - KSO Scholen aan de Durme - Zele - Hamme - Lokeren
- Mevr. Stefanie Beghein, Odisee
- Dhr. Wouter Boute, SG V 35 - KSO Edith Stein - Gent
- Dhr. Tom Caboor, SG G 06 Eeklo - Maldegem - Zelzate
- Dhr. Lieven Cnudde, SG V 39 - KSO Vlaamse Ardennen - Oudenaarde - Ronse
- Dhr. Dirk Damman, SG O 04 - Artevelde - Gent
- Dhr. Stefaan De Bock, SG G 24 Avelgem - Oudenaarde - Ronse
- Dhr. Willem De Keyzer, Hogeschool Gent
- Dhr. Armand De Lepelre, SG V 43 - KSO Wetteren - Lede
- Dhr. Rik De Muynck, VDAB
- Dhr. Jonathan De Saedeleer, EDUCAM
- Mevr. Conny De Waele, SG V 40 - KSO Zottegem - Brakel - Herzele
- Dhr. Bart De Waele, Woodwize
- Dhr. Luc Dendooven, SG V 41 - KSO - Geraardsbergen
- Dhr. Bart Dhondt, Syntra Midden-Vlaanderen
- Dhr. Dirk Geiregat, SG G 26 Aalter - Deinze - Tielt - Waregem
- Dhr. Karl Fievez, SG V 47 - KSO Beveren en Bazel
- Mevr. Christel Geltmeyer, Voka
- Dhr. Geert Gille, Constructiv
- Dhr. Sam Heyerick, SG V 38 - KSO - Aalter - Deinze
- Mevr. Ann Heymans, SG V 42 - KSO SALEM - Aalst - Erpe-Mere
- Mevr. Katleen Immesoete, SG V 37 - KSO Meetjesland
- Mevr. Karen Maes, TOFAM Oost-Vlaanderen
- Dhr. Patrick Mertens, ABVV
- Dhr. Vincent Mispelaere, PlastIQ
- Mevr. Annemie Moons, Provincie Oost-Vlaanderen
- Dhr. Willy Mullebrouck, SFTL
- Mevr. An De Ridder, VOLTA
- Dhr. Tom Rydant, SG G 13 Dendermonde - Hamme
- Dhr. Filip Dierickx, SG G 04 Waasland 17 - Temse - Sint-Niklaas - Beveren-Waas
- Mevr. Lieve Van Camp, Alimento (IPV)
- Dhr. Bart Van Cauter, SG G 34 - Aalst
- Mevr. Mania Van der Cam, SG G 32 - SG Gent 22 - Gent - Merelbeke - Evergem - Melle
- Dhr. Hans Van Gijsegem, SG G 35 - Denderleeuw-Liedekerke-Ninove
- Dhr. Eric Van Laecke, ACV
- Dhr. Guido Van Lysebettens, SG V 44 - Eureka - Dendermonde
- Dhr. Marnix Vanhonacker, SG G 11 Geraardsbergen - Brakel - Herzele - Zottegem
- Dhr. Marc Verhaeghe, SG V 46 - KSO Sint-Nicolaas - Sint-Niklaas - Temse
- Dhr. Kurt Verheyden, SG G 07 Reinaert - Wetteren - Lokeren - Moerbeke
- Dhr. Pieter Verstraete, VIVO
- Dhr. Hans Ysebaert, SG V 34 - KSO Stroming Gent Noord-West - Evergem - Zelzate
- SG V 36 - KSO De Bron Gent-Zuid - Gent - Melle
- Unizo

Waarnemend

Dhr. Bart Baudonck, Departement Onderwijs en Vorming (waarnemend)

6 Partnermuur

RTC Oost-Vlaanderen vzw
www.rtcoostvlaanderen.be
info@rtcoostvlaanderen.be
f rtcoostvlaanderen.be

